

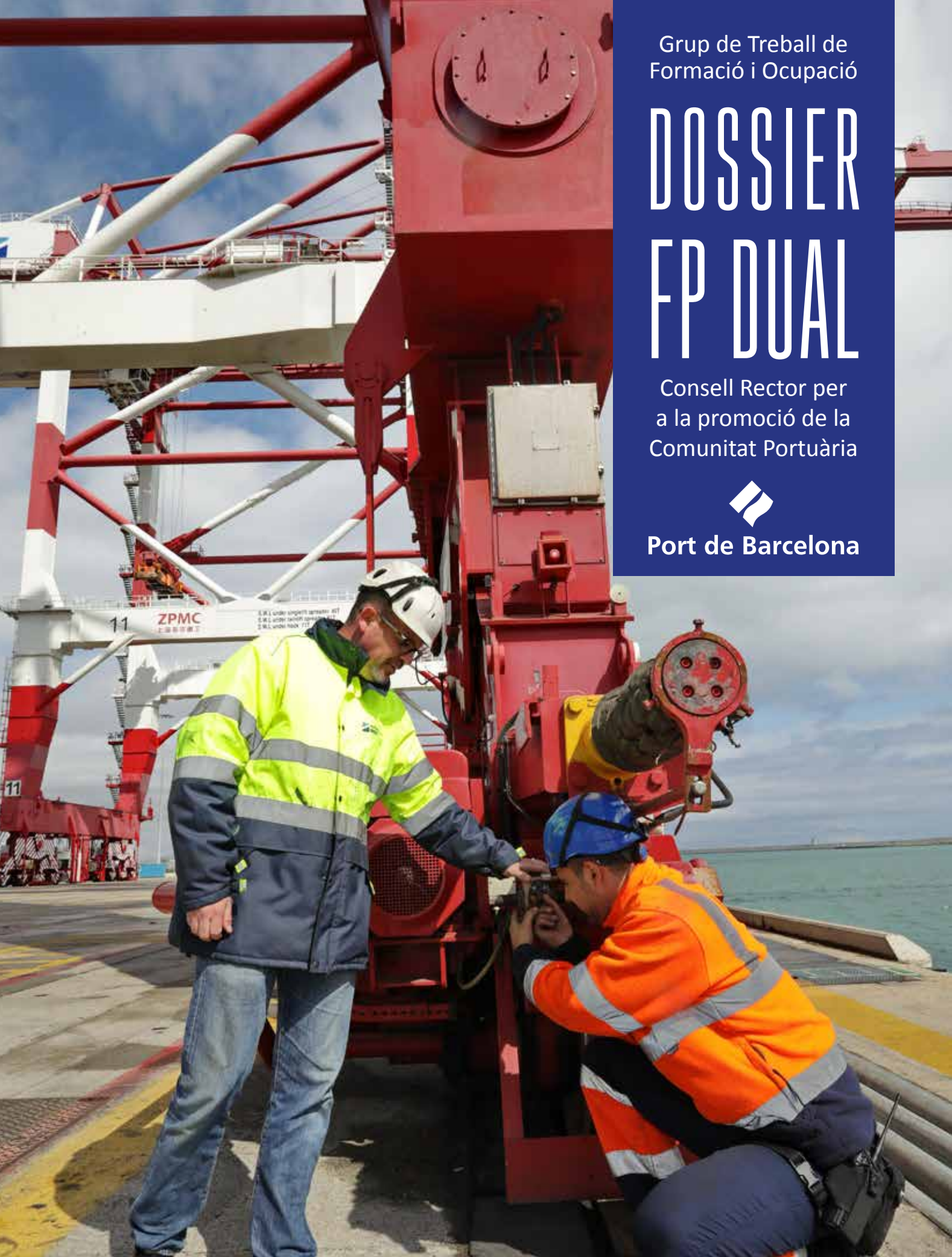
Grup de Treball de
Formació i Ocupació

DOSSIER FP DUAL

Consell Rector per
a la promoció de la
Comunitat Portuària

Port de Barcelona

Patrocinat per: **dualiza Bankia**

Col·labora: **el CONSORCI
barcelona** ZONA FRANCA

Oficina de Projecte

**Escola Europea
Intermodal Transport**
escolaeuropea.eu

Port de Barcelona

Un horitzó compartit, un esforç col·lectiu

Treballem per connectar les empreses amb el món i per fer més competitiva l'economia.
Ho fem amb les 500 companyies i els 32.000 treballadors de la Comunitat Portuària.
Junts consolidem Barcelona com l'*smart* port de referència del sud d'Europa.

Suma't: Avancem junts.

Grup de treball de
Formació i Ocupació

DOSSIER FP DUAL

Consell Rector per
a la Promoció de la
Comunitat Portuària

Port de Barcelona

Patrocinat per:

dualiza
Bankia

Col·labora:

Oficina de Projecte:

Edita: Escola Europea – Intermodal
Transport

Coordinació de l'edició: Judith Contel

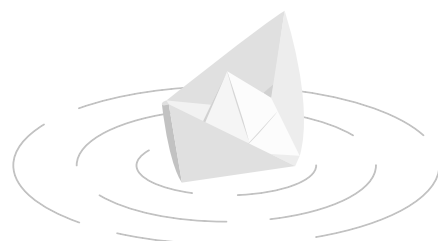
Fotografia: Juanjo Martínez

Disseny i maquetació: Media-circus

Consell editorial: Eduard Rodés, Marta
Miquel, Francesc Bonada, Tatiana
Soler, Gemma Verdés, Raquel García

INDEX

- **L'aposta per la Formació Professional com a eina de millora del mercat de treball**
Hble. Sr. Chakir El Homrani,
Conseller de Treball, Afers
Socials i Famílies **3**
- **Un Port de Barcelona implicat en la formació dels professionals logístics**
Mercè Conesa, Presidenta del
Port de Barcelona i de l'Escola
Europea – Intermodal Trans-
port **5**
- **Estudi dels Perfils profes-
sionals de la Comunitat Portuària
de Barcelona. Resum executiu** **6**
- **Com funcional l'FP Dual a Catalunya?**
Àngel Tarriño, Fundació BCN
Formació Professional **9**
- **Principals famílies profes-
sionals al sector logístic-portuari**..... **10**
- **Infografia de l'Estudi de Perfils
professionals de la Comunitat
Portuària de Barcelona** **12**
- **Empreses que aposten per l'FP Dual**
Hutchison Ports Best..... **14**
Cosco Shipping Lines Spain **15**
Blue Water Shipping **16**
- **L'experiència d'alumnes de
formació dual**..... **17**
- **L'experiència d'un professor
especialista com a docent en
un institut** **18**
- **L'experiència d'una professora
en pràctiques en una empresa** **19**
- **Més governança, més formació
professional**
Fabian Mohedano, Treballò-
leg, president del Consell
Català de la Formació Professi-
onal **20**
- **Dualiza Bankia, un compromís amb
Catalunya**
Juan Carlos Lauder, Director
de Projectes – Fundació
Bankia por la Formació Dual **21**
- **Les ocupacions al Port**
Sara Berbel, Directora General
de Barcelona Activa i Presiden-
ta de la Fundació BCN Forma-
ció Professional **22**
- **El Port, una oportunitat per a la
formació professional de Barcelona**
Mercè Massa, Gerent del Con-
sorcí d'Educació de Barcelona **24**
- **Treballem per donar resposta a
les necessitats en formació de les
empreses de la comunitat logístic-
portuària**
Joaquim Cabané, President del
Grup de treball de Formació
i Ocupació del Consell Rector
per a la Promoció de la Comu-
nitat Portuària..... **25**
- **Forma't al Port, aprèn amb la
Comunitat Portuària**
Marta Miquel, *Chief Business
Officer*, Escola Europea – Inter-
modal Transport **26**
- **Quines feines hi ha al Port? L'Estudi de
Perfils Professionals**
Francesc Xavier Bonada, Cap
de desenvolupament corpora-
tiu del Port de Barcelona **28**
- **Membres del Grup de treball
de Formació i Ocupació del
Consell Rector per a la Promo-
ció de la Comunitat Portuària
de Barcelona** **30**
- **La formació al sector logístic-portuari,
una responsabilitat de tots**
Eduard Rodés, Director de
l'Escola Europea – Intermodal
Transport..... **31**
- **El professorat de la Comunitat
Portuària de Barcelona** **32**

3DFACTORY INCUBATOR

El futur

s'imprimeix aquí

Barcelona compta amb la primera Incubadora Europea d'alta tecnologia en impressió 3D

dfactorybcn.org info@dfactorybcn.org

Liderat per:

Entidad formada por:

FUNDACIÓN
LEITAT

Amb el finançament de:

UNIÓN EUROPEA

Cámaras
Fundación INCYDE

Una manera de fer Europa

Hble. Sr. Chakir El Homrani
Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies

L'aposta per la Formació Professional com a eina de millora del mercat de treball

El mercat laboral català no garanteix un treball de qualitat a tothom, molts dels problemes venen heretats d'una legislació laboral espanyola que fomenta els contractes temporals, precaris i no genera incentius per a millorar la productivitat. A aquest problema s'ha d'afegir unes polítiques d'inversió per part de l'Estat més que qüestionables i que afecten molt directament al sector de la logística, com els endarreriments en les inversions en el Corredor ferroviari de mercaderies del Mediterrani.

Cada cop és més clar que la Formació Professional és una de les millors eines que tenim des del Govern de Catalunya per a intentar millorar el mercat laboral català. Per aquesta raó aquesta legislatura tenim l'obligació de desplegar la Llei de Formació Professional i Qualificació de Catalunya i crear l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya.

Tenim alguns reptes al voltant de l'FP. El primer dels reptes és trencar la dicotomia entre l'FP Inicial i la Formació Ocupacional i apostar per un sistema integrat. Durant temps s'ha entès que hi havia dos sistemes de formació: el primer, inicial que era responsabilitat del sistema educatiu reglat; i el segon, al voltant de les polítiques d'ocupació i de les mateixes empreses, que queia sobre els responsables de les polítiques actives d'ocupació. El govern ha deixat i vol deixar d'entendre l'FP com caixes estanques distribuïdes entre el món educatiu i el món laboral, i treballar per un sistema integrat de formació professional.

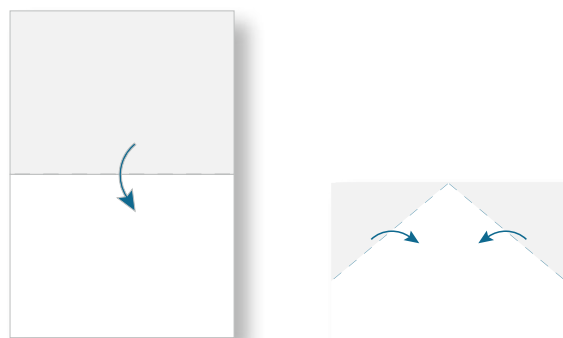
El segon repte és el de fer de **l'acreditació de competències un sistema obert i estable**. Cal passar d'un sistema d'acreditació limitat, amb convocatòries tancades, a un d'obert, permanent i estable en les seves convocatòries. Amb la clara voluntat que molts treballadors puguin obtenir un reconeixement de la seva experiència professional que els permeti millorar la seva inserció laboral o millorar la seva ocupació, i millorar així de forma indirecta la productivitat de les nostres empreses.

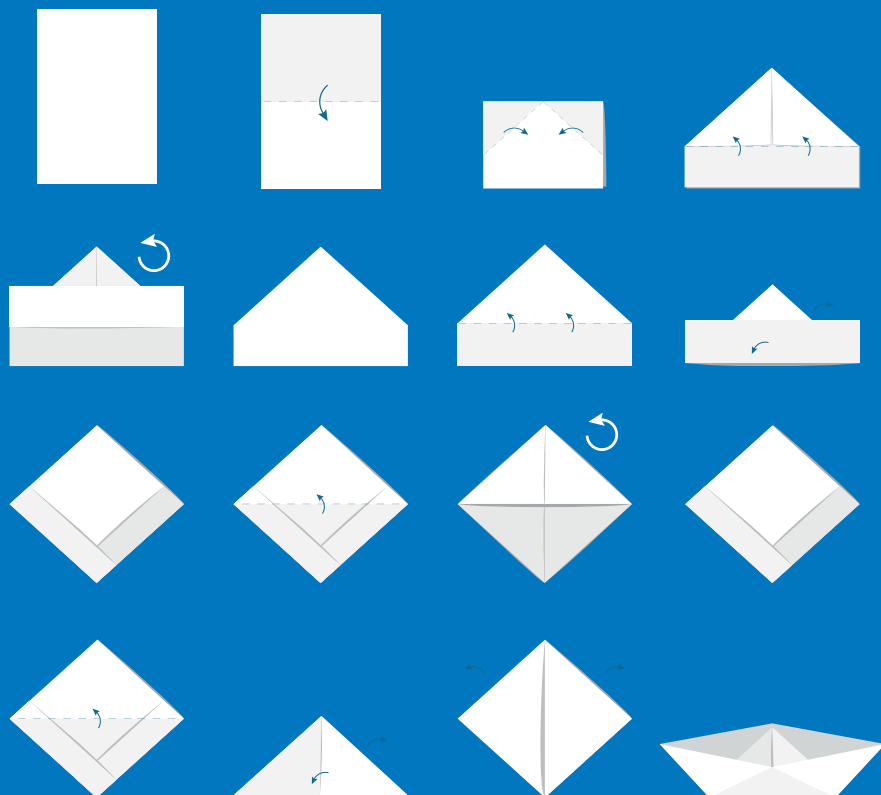
El tercer repte és treballar per una **orientació professional** durant tota la vida. Començant per impulsar l'orientació professional en les etapes inicials de la formació, cercant vocacions entre els joves. De ben segur que una millor orientació facilitarà l'encaix entre l'oferta i la demanda, i ajudarà a reduir l'abandonament escolar. L'orientació professional ha de ser una eina al llarg de tota la vida, que ajudi a les persones treballadores a tenir la informació de què és el que demanda el mercat laboral a cada moment, cap a on van els canvis i quines capacitacions professionals ha de tenir en un futur per a poder decidir i definir la seva trajectòria professional i formativa. En aquest aspecte hem de coordinar els esforços del sistema públic d'ocupació de Catalunya i de les accions formatives que es fan a persones amb ocupació dins de les empreses. Per posar algunes xifres, el Servei d'Ocupació de Catalunya ha format a més de 7.000 professionals en els darrers tres anys en alguna de les 50 especialitats relacionades amb el sector logístic.

El quart repte és **potenciar l'FP dual**. Hem de fer créixer aquesta forma de formació professional i que aconseguim que l'alumne obtingui la formació teòrica i pràctica a l'aula i a l'empresa. Cal encara molta més sincronització entre els centres de formació i les empreses del seu entorn productiu. Per a això, s'han de convertir en un laboratori d'aprenentatge dels futurs treballadors. Per aquesta raó, estem buscant –i aconseguim– la implicació de moltes més empreses de tot el nostre teixit productiu per impulsar el creixement de l'FP dual. Si volem arribar als nivells dels països del nostre entorn hauréem d'implicar desenes de milers de noves empreses en crear places d'FP dual.

El cinquè punt és **combatre el biaix de gènere** que, de la mateixa manera que es dona en altres àmbits educatius, fa que el gènere sigui un factor molt determinant a l'hora d'escollir un itinerari formatiu professional i determinades branques professionals. Les bretxes de gènere salarials neixen també de la pressió i expectatives de comportament de gènere social.

En tot cas, l'aposta per l'FP, i especialment per l'FP dual és una necessitat que ens demanen des de tots els sectors, també del sector logístic. Creiem que amb l'impuls de l'Agència i el desplegament de la Llei tindrem les bases per a fer aquesta aposta.

Forma't al Port

Aprèn amb la comunitat portuària

escolaeuropea.eu/format

Ajuntament
de Barcelona

Diputació
de Barcelona

(el)CONSORCI
de barcelona ZONA FRANCA

Port de Barcelona

Escola Europea
Intermodal Transport
escolaeuropea.eu

Mercè Conesa

Presidenta del Port de Barcelona i de l'Escola Europea – Intermodal Transport

El Port de Barcelona implicat en la formació dels professionals logístics

El Port de Barcelona va tancar l'any 2018 amb uns resultats rècord en els principals indicadors de tràfic, la qual cosa permet confirmar el seu paper de facilitador de l'activitat exportadora. El tràfic de contenidors, que és el més representatiu de l'economia de l'entorn, va créixer un 15% i va superar els 3,4 milions de TEU. Dins aquest segment, els contenidors exportats van augmentar un 6,6% i els importats ho van fer un 3,5%.

Així mateix, la intermodalitat, que implica el transport ferroviari de contenidors i vehicles i també les mercaderies que es desplacen utilitzant les autopistes del mar, va registrar unes bones xifres l'any passat: 262.379 TEU (+7,7%) i 263.900 automòbils (+11%) van entrar o sortir del port en tren i les mercaderies transportades pels serveis marítims de curta distància amb diverses destinacions d'Itàlia i del nord d'Àfrica van augmentar un 7%.

Són dades rellevants, com també ho són les 55.200 tones d'emissions de CO₂ que els serveis ferroviaris van permetre estalviar o els prop de 150.000 camions que es van desviar de les carreteres a les autopistes del mar.

Les competències que necessitem

Partint de la realitat de les xifres podem identificar quines coses s'han fet bé per poder assolir uns resultats tan bons. Si les exportacions i les importacions van augmentar el 2018, cal entendre que darrere de cadascuna d'aquestes operacions hi va haver un equip de tècnics que van fer bé la seva feina. Tots ells són professionals del comerç internacional que necessiten una bona preparació per gestionar cadenes logístiques complexes.

I si ens fixem en l'activitat exportadora, que es dirigeix a mercats cada vegada més diversificats i llunyans, ens adonem que el Port té unes particularitats que el diferencien d'altres sectors d'activitat econòmica. Per exemple, pel que fa als idio-

mes, cal treballar en mandarí, francès, anglès, castellà, àrab... Diferents cultures, llengües i maneres d'entendre els negocis que haurem de conèixer i saber gestionar.

Sorgeixen també conceptes com el de la intermodalitat ferroviària i les autopistes del mar per transportar contenidors i vehicles. Són noves modalitats de transport que exigeixen noves competències dels operadors. Els professionals han d'estar preparats per desenvolupar cadenes logístiques intermodals que, per les seves particularitats, són més complexes i, per tant, requereixen uns gestors molt més polivalents i resolutius.

Les dades referides a les tones d'emissions de CO₂ estalviades i als camions que van optar pel transport marítim de curta distància en comptes de la carretera són força rellevants. Els aspectes mediambientals han passat a ser fonamentals en la forma d'entendre el transport, i es fa imprescindible que els professionals incorporin criteris de sostenibilitat a l'hora de prendre decisions i gestionar les cadenes logístiques.

Les noves fonts d'energia i els combustibles menys contaminants comencen a ser els protagonistes del nou escenari que es configura dia a dia. L'ús d'energies netes en l'àmbit portuari forma part de les iniciatives de desenvolupament sostenible que està impulsant el Port de Barcelona. S'han posat en marxa diferents projectes per a què camions i vaixells utilitzin el GNL; també es comença a parlar de l'hidrogen i el metanol. És a dir, que estan sorgint noves maneres de fer les coses, de les quals encara en sabem poc, però que certament marcaran el nostre futur més immediat i per això caldrà tenir professionals coneixedors d'aquestes noves tendències.

Certs coneixements que avui poden tenir poca rellevància o bé ser competència només dels especialistes, agafaran embranzida i hauran de formar part de les competències bàsiques de qualsevol professional que treballi al sector logístic. Per tant, la manera com resollem aquest repte és feina de tots: dels centres de formació, de les empreses i de les administracions públiques.

El Port com a eina de canvi i progrés

El Port de Barcelona també té una llarga trajectòria de col·laboració amb els centres de formació: amb la Facultat de Nàutica, integrada a la UPC, amb l'Institut de Nàutica de Barcelona, que depèn de la Generalitat de Catalunya, amb els instituts d'ensenyament superior, a través dels programes Port Innova i Forma't al Port, amb les escoles de negoci IESE i ESADE i amb altres universitats de la ciutat.

Durant els darrers 10 anys, l'Escola Europea - Intermodal Transport ha marcat un punt d'inflexió en aquest àmbit de la formació, aconseguint que un nombre molt important i creixent d'estudiants s'hagin apropiat al sector i hagin pogut conèixer les infraestructures i els operadors vinculats al port i a la logística. Aquesta és una tasca que s'ha d'intensificar per continuar ensenyant la nostra realitat i entorn a aquells que properament tindran una relació directa o indirecta amb l'activitat portuària.

La posada en marxa del Grup de treball de Formació i Ocupació dins el Consell Rector de Promoció de la Comunitat Portuària és també un pas endavant en el bon camí de la implicació del sector en la formació dels professionals que necessitem; es tracta que entre tots construïm un port millor i una comunitat portuària més preparada per afrontar els reptes. I la formació dual és un estri efectiu per aconseguir-ho. No hi ha res millor que treballar tots junts per tirar endavant el nostre futur.

Estudi dels Perfils professionals de la Comunitat Portuària de Barcelona. Resum Executiu.

A continuació es mostra el resum del treball de camp de l'estudi, basat en una enquesta dirigida a empreses de la Comunitat Portuària, amb una participació de 106 empreses, i 4 grups de treball sectorials: Terminals Estibadores, Indústria Nàutica i Esportiva, Logística i Transport. A la taula següent taula s'indiquen els perfils professionals detectats als grups de treball i **en groc** s'indiquen els perfils professionals de difícil cobertura (PDC) assenyalats per les empreses a l'Enquesta d'empreses de la Comunitat Portuària 2017.

Els Perfils professionals de Difícil Cobertura (PDC) detectats són els següents:

L'enquesta a empreses de la Comunitat Portuària s'han identificat 7 perfils de difícil cobertura.

- PDC1: Operari / Gestor / Coordinació tràfic (aeri, terrestre, marítim i carretera)
- PDC2: Comercial / Ventes
- PDC3: Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari
- PDC4: Comunicacions / Sistemes informàtics
- PDC5: Perfil especialistes en Comerç internacional
- PDC6: Mecànics / Manteniment de vehicles industrials, maquinària diversa i embarcacions.
- PDC7: Conductor / Xofer de camió

Perfil Transversal i de difícil cobertura:

A través de l'enquesta realitzada a empreses de la Comunitat Portuària s'identifica que el perfil "Administratiu" es troba entre els primers llocs en termes d'incorporació a les empreses portuàries. A més aquest perfil es qualifica com de difícil cobertura quan es tracta d'Administratiu especialista en l'àmbit portuari (PDC3).

Resum perfils: En total s'han identificat 19 perfils professionals dels quals:

- 7 Perfils s'han identificat i desenvolupat (treball de camp: Grups de treball)
- 12 Perfils s'han identificat i definit parcialment (treball de camp: Grups de treball)
- 7 Perfils s'han assenyalat com de difícil cobertura (Enquesta empreses 2017)
- 1 Perfil s'ha identificat com transversal i de difícil cobertura: Administratiu (Enquesta empreses 2017)

	TERMINALS ESTIBADORES	INDÚSTRIA NÀUTICA I ESPORTIVA	LOGÍSTICA	TRANSPORT
Tendències del sector amb impacte als RRHH	<ul style="list-style-type: none"> • Sector globalitzat • Increment de la tecnològització i automatització dels sistemes • Increment de components de control elèctrics • Increment de la tecnificació de les tasques • Necessitat de perfils polivalents 	<ul style="list-style-type: none"> • Sector globalitzat • Característiques del client • Rellevància futura dels motors elèctrics • Avenç de la domòtica • Avenç de controls elèctrics/<i>monitoring</i> • Noves tecnologies de materials • Sector <i>Last Minute</i> • Deslocalització • Mercat de treball internacionalitzat 	<ul style="list-style-type: none"> • Increment i diversificació d'empreses al sector • Sector molt dinàmic i canviant • Canvi generacional a les plantilles del sector • Manca de titulacions específiques associades al sector • Complexitat creixent dels tràmits 	<ul style="list-style-type: none"> • Infraestructures i procediments propis • Impacte elevat dels contratemps de la cadena logística
Perfils principals	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Help Desk</i> Terminal • Planificador de càrrega • Tècnics de manteniment (PDC6) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mecànic instal·lador d'embarcacions (PDC6) • Perfils nàutics especialistes 	<ul style="list-style-type: none"> • Operador de tràfic / logístic (PDC1) 	<ul style="list-style-type: none"> • Xofers, camioner (PDC7)
Altres perfils	<ul style="list-style-type: none"> • CFGS química • Enginyer químic • <i>Help Desk</i> IT 	<ul style="list-style-type: none"> • Enginyer de desenvolupament de projectes • Informàtic especialista en telecom (PDC4) • Repartidor missatger • Experts en logística de iots de 3r país • Experts legals 	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinadors de RRHH i equips • Especialistes mecànics (PDC6) 	<ul style="list-style-type: none"> • Manteniment de vehicles industrials (PDC6)
Perfil Transversal	<ul style="list-style-type: none"> • Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari (PDC3) 			

Total: 19 perfils professionals específics identificats per a 4 àmbits d'activitat portuària.

Principals conclusions de l'estudi

Primeres propostes d'acció:

1. Potenciar itineraris d'FP Dual a les empreses del Port de Barcelona.

2. Incrementar els agents formatius procedents de l'àmbit portuari: mapa de recursos formatius del Port de Barcelona.

3. Visibilitzar l'oferta d'FP activament entre les empreses de la Comunitat Portuària.

4. Crear taula de treball de les professions del Port de Barcelona.

CONCLUSIÓ	ELEMENTS
A El teixit productiu i activitat del Port té trets diferencials	<ul style="list-style-type: none">• Les plantilles de les empreses de la comunitat portuària tenen una dimensió major que la mitjana de les empreses de l'AMB.• El nivell instructiu de les plantilles del Port de Barcelona és més elevat que la que presenta el conjunt de població activa adulta de Catalunya.• Els tempos per a les empreses d'aquest sector són molt diferents a la resta dels sectors. Es tracta d'un sector 24/7 365 dies a l'any, molt internacionalitzat i que requereix de molta capacitat d'adaptació i aprenentatge per part dels seus RRHH.
B L'especialització de les tasques portuàries genera costos extra a les empreses i dificulta la cobertura de perfils professionals concrets	<ul style="list-style-type: none">• Les ocupacions del Port majoritàriament requereixen d'una especialització difícilment accessible al sistema educatiu / formatiu. Les empreses afirmen que aquesta especialització no es troba integrada al sistema formatiu i que en molts casos no existeix una oferta formativa directament associada.• Aquest fet porta a una difuminació de les barreres de qualificació a les professions portuàries, sobretot les més administratives però també les tècniques/tecnològiques, en que diferents nivells de qualificació poden donar accés a un mateix lloc de treball ja que l'especialització arriba via formació interna i experiència al lloc de treball. En aquest context tenen un paper molt important les característiques personals de cada treballador/a.• Segons moltes empreses manquen centres de referència i canals (amb excepció de l'Institut de la Nàutica de Barcelona) per tal de cercar professionals adients per a desenvolupar les tasques pròpies d'una empresa dedicada a tasques portuàries.• Degut a aquest fet, les empreses sovint han de portar a terme processos d'adaptació i formació interna per a nous treballadors, fet que fa augmentar el cost d'incorporació de nou personal i la seva reposició.• En part, per aquests requeriments i especialització necessària dels RRHH, un 42% de les empreses de la Comunitat Portuària tenen problemes per cobrir perfils professionals.
C Anglès, el gran punt feble	<ul style="list-style-type: none">• Es detecta un dèficit molt elevat del nivell d'anglès. L'entorn internacional del Port de Barcelona, la tipologia de client així com manuals i protocols en temes nàutics, tecnològics i de comerç internacional es vehiculen en anglès.• Les empreses demanden nivells d'anglès no inferiors a C1 per desenvolupar moltes de les seves tasques.
D Les empreses de la Comunitat Portuària demanden especialistes polivalents i especialitzats	<ul style="list-style-type: none">• Es detecta la tendència de la necessitat que els RRHH del Port siguin capaços de desenvolupar diverses tasques, no necessàriament relacionades entre elles, al mateix temps que també se'ls requereix una especialització elevada en àmbits concrets d'activitat de l'empresa.• Els perfils administratius i de comerç internacional tenen una demanda transversal i són molt presents a les empreses dels 4 àmbits portuaris abordats.• Les empreses del Port de Barcelona normalment requereixen de personal qualificat i especialitzat normalment a través de formacions terciàries (CFGS i Universitat).
E Els canvis tecnològics que venen	<ul style="list-style-type: none">• El components mecànics a embarcacions i maquinaria portuària esta deixant pas als components elèctrics i noves tecnologies de telecomunicacions que esta afectant a les demandes en termes de perfils professionals.• En aquesta línia de transició tecnològica, la Indústria 4.0 també esta començant a introduir-se a punts de comandament d'embarcacions i en la gestió del treball d'infraestructures portuàries, com per exemple magatzems o maquinaria de càrrega i control.
F Valoració molt millorable de l'FP entre les empreses	<ul style="list-style-type: none">• Les empreses no tenen un coneixement molt avançat de la variada oferta de d'FP a la ciutat.• La valoració d'adaptació i actualització dels coneixements dels graduats en FP també és molt millorable.• Per contra, el nivell instructiu amb més perspectives de contractació es el de d'FP de grau superior.

Àngel Tarriño Ruíz

Fundació BCN Formació Professional

Com funciona l'FP Dual a Catalunya?

L'FP Dual, tot i ser relativament recent a Espanya (el Real Decret 1529/2012 es considera el punt de partida de l'articulació normativa de l'FP Dual), atrau l'interès d'empreses i institucions. És una modalitat formativa que incrementa ràpidament la seva demanda, per part d'empreses i alumnat, al visualitzar-se com a una opció eficaç per assolir molts dels reptes del mercat laboral així com formatius, com són la inserció laboral dels joves, l'adaptació de continguts formatius a les necessitats de les empreses, millorar la gestió del relleu generacional i planificar millors polítiques de selecció del recursos humans.

El desplegament i gestió de l'FP Dual és competència de les autonomies i a Catalunya el model és el següent.

Com s'inicia un itinerari dual a una empresa

Una empresa interessada en iniciar un itinerari dual pot posar-se en contacte amb un centre d'FP del seu sector (qualsevol titulació d'FP pot esdevenir dual) que estigui desenvolupant o estigui interessat en desenvolupar itineraris duals.

A partir d'aquí **s'estableix un conveni de col·laboració centre-empresa** en el qual es fixaran les condicions dels aprenents (horaris, períodes d'estada a empresa, remuneració...), els continguts a desenvolupar a les estades formatives a l'empresa i es designaran dos tutors, un al centre i un altre a l'empresa, que portaran a terme un seguiment individualitzat de l'aprenent.

Modalitats d'estada de l'alumne a l'empresa en l'FP Dual

L'estada de l'alumne en l'empresa es desenvolupa en dues fases:

Fase 1: L'aprenent es pot incorporar a l'empresa a partir del 3r trimestre del 1r curs dintre de les pràctiques curriculars (Formació en Centre de Treball). Aquesta fase té una durada d'entre 80 a 100 hores, no existeix remuneració i no cal alta a la Seguretat Social.

Fase 2: Un cop finalitzada aquesta fase (a partir del segon curs) s'inicia la formació dual a partir de dues modalitats: contracte o beca.

Característiques de l'estada a l'empresa

- L'FP Dual combina el temps de formació al centre educatiu i el temps d'activitat dels alumnes a l'empresa i comporta el reconeixement acadèmic dels aprenentatges.
- La formació a l'empresa es desenvolupa preferiblement en horari de 6:00 a 22:00h, essent flexible en determinats casos com per exemple forns de pa, empreses d'hostaleria i restauració, sempre que l'aprenent sigui major d'edat.
- L'alternança es pot organitzar per dies a la setmana, per setmanes, per quinzenes o altres distribucions que s'acordin al conveni centre-empresa. També es pot organitzar per torns de matí o tarda.
- La dedicació màxima, inclosa la formació al centre formatiu i la formació a l'empresa, serà de quaranta hores setmanals, i vuit hores diàries.
- Entre el 33% i el 50% de les hores de formació s'han de desenvolupar al centre de treball.

Continuïtat de l'aprenent a l'empresa

En cap cas l'empresa té l'obligatorietat de contractar a l'aprenent un cop aquest hagi finalitzat el seu període de formació a l'empresa.

MODALITATS D'ESTADA EN EMPRESA EN FP DUAL

Característiques	Contracte laboral (normalment de Formació i Aprenentatge)	Beca
Alta a la Seguretat Social	Obligada, com a treballador	Obligada, com a becari
Durada de l'estada	De 1 a 3 anys	De 2 a 12 mesos (es pot fer una pròrroga)
Remuneració	A acordar, mai inferior al salari mínim fixat per conveni	A acordar, mai inferior l'IMPREM (537,84 € per 40 hores setmanals)
Bonificacions	Bonificació del 100% de les quotes de les cotitzacions de la Seguretat Social per a empreses de menys de 250 treballadors i el 75% per a més de 250	Sense bonificacions

Principals famílies professionals al sector logístic-portuari

COMERÇ I MÀRQUETING

- Activitats Comercials (CFGM)
- Comerç Internacional (CFGS)
- Transport i Logística (CFGS)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- AF Centre d'Estudis
- Centre d'Estudis Politècnics
- Escola Tècnico Professional Xavier
- IFP - Innovació en Formació Professional
- Institut Joan Brossa
- Institut Les Salines (El Prat de Llobregat)
- Institut Lluïsa Cura
- Institut Poblenou
- La Salle Gràcia
- Centre López Vicuña
- Centre d'Estudis Prat

TRANSPORT I MANTENIMENT DE VEHICLES

- Electromecànica de Maquinària (CFGM)
- Electromecànica de Vehicles Automòbils (CFGM)
- Electromecànica de Vehicles Automòbils, perfil professional d'Electromecànica de Vehicles Industrials (CFGM)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- CEIR-ARCO Villarroel
- Centre d'estudis Roca
- Escola Professional Salesiana (Salesians Sarrià)
- Institut La Guineueta
- Institut Mare de Déu de la Mercè
- Jesuïtes El Clot - Escola del Clot
- La Salle Barceloneta
- Monlau
- Col·legi Sant Gabriel
- Institut Illa dels Banyols (El Prat de Llobregat)

FABRICACIÓ MECÀNICA

- Mecanització (CFGM)
- Soldadura i Caldereria (CFGM)
- Disseny de Fabricació Mecànica (CFGS)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- Escola Professional Salesiana (Salesians Sarrià)
- Institut Escola del Treball
- Institut Mare de Déu de la Mercè

INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT

- Instal·lacions de Producció de Calor (CFGM)
- Instal·lacions Frigorífiques i Clima (CFGM)
- Manteniment Electromecànic (CFGM)
- Desenvolupament de Projectes d'Instal·lacions Tèrmiques i de Fluids (CFGS)
- Mecatrònica Industrial (CFGS)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- Institut de Nàutica de Barcelona
- Institut Anna Gironella de Mundet
- Institut Escola del Treball
- Jesuïtes El Clot - Escola del Clot
- Escola Professional Salesiana
- Institut Illa de Banyols (El Prat de Llobregat)

QUÍMICA

- Planta Química (CFGM)
- Operacions de Laboratori (CFGM)
- Laboratori d'Anàlisi i Control de Qualitat (CFGS)
- Química Ambiental (CFGS)
- Química Industrial (CFGS)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- Institut Narcís Monturiol
- Institut Escola del Treball
- Joan Pelegrí

ENERGIA I AIGUA

- Eficiència Energètica i Energia Solar Tèrmica (CFGS)
- Energies Renovables (CFGS)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- Institut Escola del Treball
- Xaloc
- Escola Virolai
- Jesuïtes El Clot - Escola del Clot
- Escola Professional Salesiana (Salesians Sarrià)

INFORMÀTICA I COMUNICACIONS

- Sistemes Microinformàtics i Xarxes (CFGM)
- Administració de Sistemes Informàtics en Xarxa (CFGS)
- Administració de Sistemes Informàtics en Xarxa, perfil professional Ciberseguretat (CFGS)
- Desenvolupament d'Aplicacions Multiplataforma, perfil professional Informàtica Aplicada a la Logística (CFGS)
- Desenvolupament d'Aplicacions Web (CFGS)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- Centre d'estudis Roca
- Escola Professional Salesiana (Salesians Sarrià)
- IFP - Innovació en Formació Professional
- Institut Ausiàs March
- Institut Escola del Treball
- Institut Jaume Balmes
- Institut Joan d'Àustria
- Institut La Guineueta
- Institut Mare de Déu de la Mercè
- Institut Poblenou
- Institut Tecnològic de Barcelona
- Jesuïtes El Clot - Escola del Clot
- Joan Pelegrí
- La Salle Barceloneta
- La Salle Gràcia
- Monlau
- Pàlcam
- Centre d'Estudis Sant Francesc
- Stucom
- Institut Les Salines (El Prat de Llobregat)

ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA

- Instal·lacions Elèctriques i Automàtiques (CFGM)
- Instal·lacions de Telecomunicacions (CFGM)
- Manteniment Electrònic (CFGS)
- Sistemes Electrotècnics i Automatitzats (CFGS)
- Sistemes Electrotècnics i Automatitzats, perfil professional d'Instal·lacions Elèctriques i Comunicacions del Vaixell (CFGS)

CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- Institut de la Nàutica de Barcelona
- CEIR-ARCO Aragó
- Escola Professional Salesiana (Salesians Sarrià)
- Institut Escola del Treball
- Institut Obert de Catalunya (IOC)
- Institut Rambla Prim
- Jesuïtes El Clot - Escola del Clot
- Institut Mare de Déu de la Mercè
- Institut Anna Gironella de Mundet
- Institut Illa dels Banyols (El Prat de Llobregat)

FUSTE MOBLE I SURO

- Fusteria i Moble (CFGM)
- Instal·lació i Moblament (CFGM)

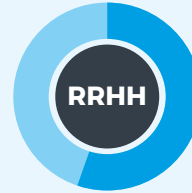
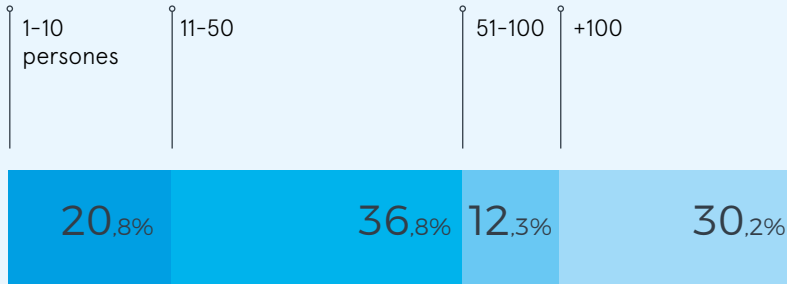
CENTRES DE BARCELONA I EL PRAT DE LLOBREGAT ON S'IMPARTEIX

- Institut Escola del Treball

EMPRESSES DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA

Dimensió de la plantilla de les empreses de la Comunitat Portuària

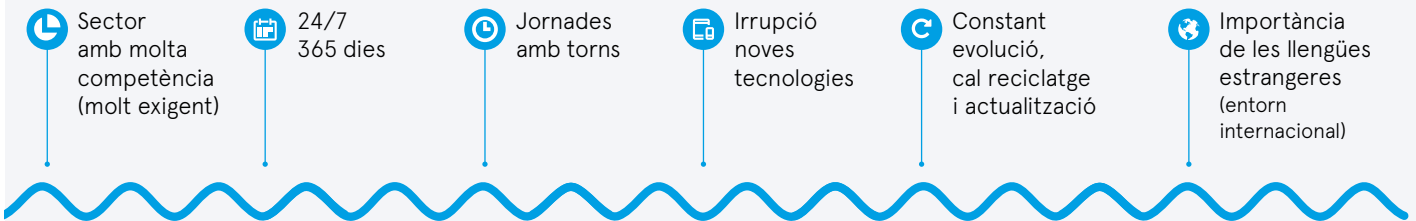

Empreses amb departament específic de recursos humans

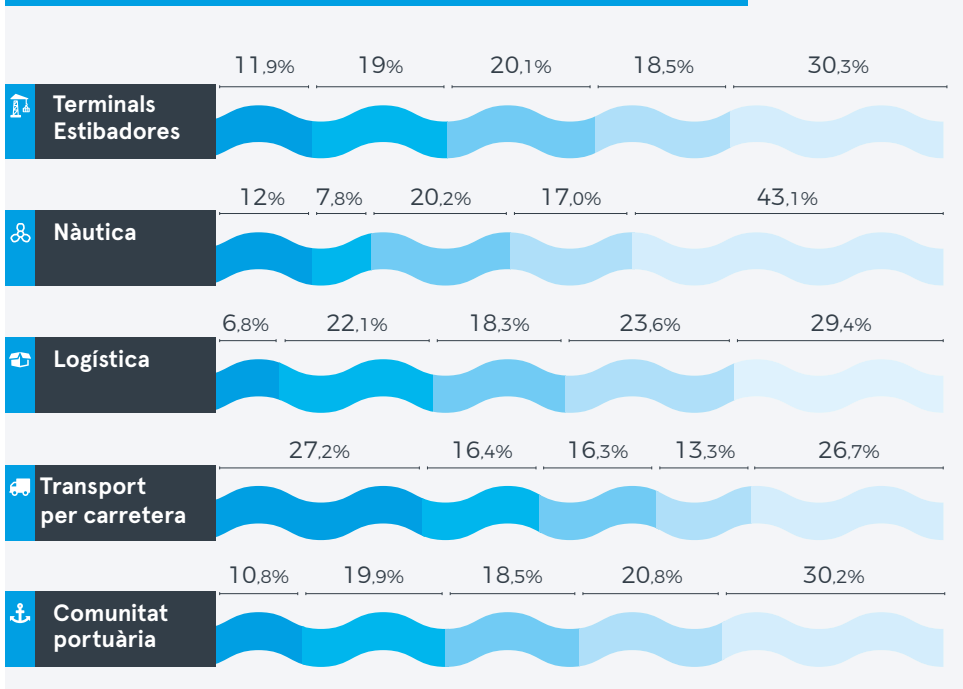
Empreses amb seu central a Barcelona ciutat

CARACTERÍSTIQUES LABORALS DEL SECTOR

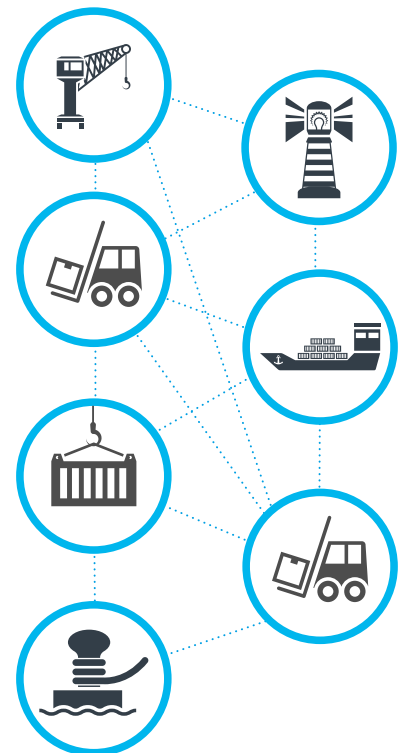

RECURSOS HUMANS

NIVELL INSTRUCTIU DE LES PLANTILLES. ÀMBITS PORTUARIS.

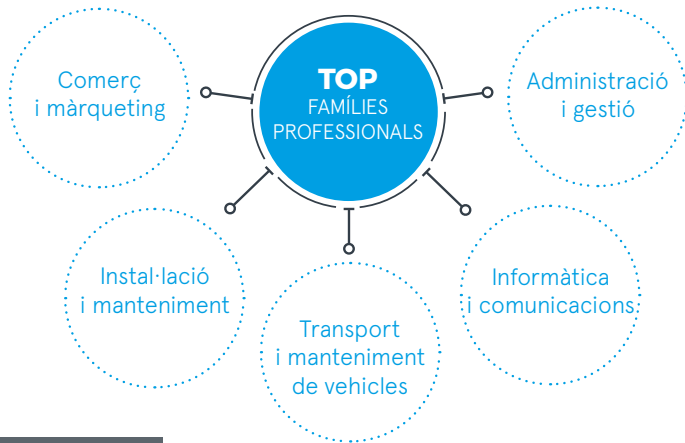
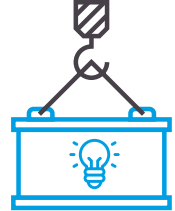

● Primària ● ESO/Batxillerat ● CFGM ● CFGS ● Universitaris

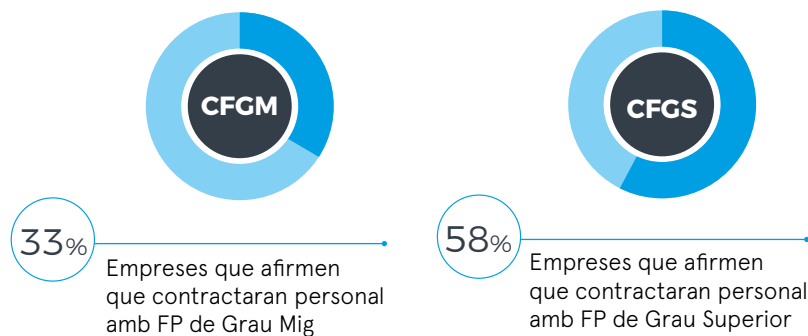
TENDÈNCIES DE CONTRACTACIÓ A L'FP

Famílies professionals d'FP amb més interès de contractació per part de les empreses de la Comunitat Portuària

- Titulacions amb més interès per incorporar en modalitat Dual:
- Tècnic/a superior en Comerç Internacional
 - Tècnic/a superior en Transport i Logística
 - Tècnic/a superior en Administració i Finances

Contractació

Dificultats

- Un 42,7% de les empreses afirmen no trobar al mercat laboral els perfils que necessiten. **43%** (vs 100%)
- El baix nivell d'idiomes estrangers

ELS 19 PERFILS PROFESSIONALS MÉS RELLEVANTS

Terminal Estibadores	Nàutica Industrial i Esportiva	Logística	Transport
Perfils principals → Help Desk Terminal → Planificador de càrrega → Tècnics de manteniment	Perfils principals → Mecànic instal·lador d'embarcacions → Perfils nàutics especialistes	Perfils principals → Operador de tràfic/logístic	Perfils principals → Xofers, camioners
Altres perfils → CFGS química → Enginyer químic → Help Desk IT	Altres perfils → Enginyer de desenvolupament de projectes → Informàtic especialista en telecom → Repartidor missatger → Experts en logística de iots de 3r país → Experts legals	Altres perfils → Coordinadors de RRHH i equips → Especialistes mecànics	Altres perfils → Manteniment de vehicles industrials
Perfil transversal → Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari	Perfil transversal → Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari	Perfil transversal → Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari	Perfil transversal → Administratiu especialitzat en l'àmbit portuari

*En blau els perfils de més difícil cobertura

LÍNIES D'ACTUACIÓ

LES PROPOSTES D'ACCIÓ QUE ES PLANTEGEN

- POTENCIAR FP DUAL**
Potenciar itineraris d'FP Dual a les empreses del Port de Barcelona
- + AGENTS FORMATIUS**
Incrementar els agents formatius procedents de l'àmbit portuari: mapa de recursos formatius del Port de Barcelona
- + VISIBILITAT DE L'OFERTA**
Visibilitzar l'oferta d'FP activament entre les empreses de la Comunitat Portuària
- TAULA DE TREBALL**
Crear taula de treball de les professions del Port de Barcelona

Josep Basols

Human Resources Director

Iván García

Maintenance Manager – Tutor de Formació Dual

HUTCHISON PORTS BEST

A BEST, com van conèixer l'existència de la formació dual?

J.B. El primer contacte amb la formació dual el vam tenir a través d'Internet; vam llegir diverses notícies i vam pensar que ens podia interessar. Després ens vam posar en contacte amb tots els centres de formació que coneixíem dins la nostra comunitat, principalment els que es troben al Prat de Llobregat, i vam parlar amb els caps d'estudi per informar-nos de com podíem fer formació dual a BEST.

Quins perfils d'alumnes va demanar BEST als centres?

I.G. Els perfils d'alumnes que estan en consonància amb l'activitat de BEST són diversos, i poden ser pels departaments d'administració i finances, de mecànica i automatització, d'informàtica o també de logística i transport. El que fem a BEST és adaptar el cicle formatiu que fa l'alumne a les pràctiques que farà a la nostra empresa.

Per exemple, abans que existís la formació dual, tot el que feia referència a automatització i robòtica ho feia un alumne d'electrònica; ara aquestes tasques, en el cas de BEST, les fan els alumnes que cursen el cicle d'automatització i robòtica perquè és el més adient i el que millor es complementa amb el que necessitem.

Per què l'empresa ha apostat per tenir alumnes en formació dual?

J.B. Perquè pensem que és una bona fórmula per trobar persones disposades a treballar en una especialització concreta. No és fàcil trobar perfils tan específics per a un sector desconegut com ho pot ser el port. Tenir aquests alumnes, que ja estan fent estudis especialitzats i als que ajudem a formar-se, ens permet disposar de persones que poden treballar en àmbits força concrets dins l'empresa.

Quins altres beneficis té per l'empresa la formació dual?

J.B. Crec que és important destacar que per l'empresa és molt positiu poder establir una relació quotidiana, pràctica, propera i funcional amb l'alumne, el qual també manté un contacte permanent amb el seu tutor. Per altra banda, entenem que fer formació dual entra dins l'àmbit de la Responsabilitat So-

cial Corporativa de la nostra empresa; si podem treballar per a la nostra comunitat i ajudar en alguna cosa, és un retorn que tenim.

I.G. Un altre benefici per l'empresa és que l'alumne que fa formació dual està més hores setmanals a l'empresa que els alumnes en pràctiques convencionals. Això és un avantatge tant per l'empresa com per l'alumne perquè es pot aprofundir més en l'aprenentatge, especialment el pràctic.

Quants alumnes s'acaben incorporant a l'empresa un cop finalitzen la formació dual?

J. B. A BEST tenim un índex d'incorporació d'alumnes d'un 73%. Però la decisió final de si es queden a l'empresa depèn de diferents factors, com per exemple si estem buscant aquell perfil concret o si un departament té necessitat d'ampliar personal.

Quines són les funcions i les responsabilitats que té el tutor de l'empresa amb l'alumne?

I. G. Les primeres setmanes has d'estar molt per l'alumne perquè ha de desenvolupar la seva feina en una terminal portuària que mou càrrega molt pesada i qualsevol petit error pot tenir conseqüències. Treballem a fons la prevenció de riscos laborals per, després, iniciar el seu procés d'integració amb la resta de l'equip de treballadors. El següent pas és començar a ensenyar-los el funcionament de la maquinària de la terminal i les seves parts perquè el que volem és donar-los un perfil que s'acobli al que necessitem.

J. B. De tots els alumnes que han fet o fan formació dual a BEST, valorem molt la seva actitud i la seva implicació. Busquem futurs professionals i si els alumnes tenen interès per aprendre, el nostre compromís amb ells és ferm.

Com es fa el seguiment del desenvolupament de l'alumne a l'empresa?

I. G. El seguiment de l'alumne el fan tant el professor de l'institut com el tutor de l'empresa periòdicament. Es valoren diferents aspectes, des del compliment d'horaris fins l'assimilació de conceptes i el desenvolupament de tasques.

Quina relació s'estableix entre l'empresa i l'institut a l'hora de determinar els possibles perfils professionals que necessita el sector?

J. B. Mantenim un contacte constant amb els instituts que fan formació dual, fins i tot per parlar de possibles nous graus i definir els plans d'estudis. Però la realitat és que encara ens trobem amb un problema important; hi ha llocs de feina al sector logístic per cobrir però no trobem a gent preparada per ocupar-los. I la necessitat de trobar certs perfils és la que ens ha portat a apostar per la formació dual.

I. G. A BEST tenim necessitat de certs perfils tècnics, com per exemple mecànics industrials, i no existeixen cicles formatius en aquestes disciplines. Això ens obliga a agafar alumnes d'altres cicles i els anem formant perquè puguin desenvolupar tasques concretes a l'empresa.

La formació dual és el camí de futur?

J. B. i I. G. Pensem que sí, però caldria que hi hagués un major contacte entre empreses i centres docents perquè les necessitats de perfils i competències que tenim i les prestacions formatives dels instituts es poguessin acoblar millor i obtenir uns millors resultats d'ocupació al sector.

Gemma Coll

Directora de Recursos Humans

Jordi Olarte

Supply Chain Manager – Tutor de Formació dual

Diego Rossi

Alumne del grau de Transport i Logística de l'Institut Lluïsa Cura

COSCO Shipping Lines Spain

Com i quan va ser el primer contacte de COSCO amb la formació dual?

G. C. Vam conèixer l'existència de la formació professional dual a través de l'Institut Lluïsa Cura, centre amb el qual des de fa set anys tenim un conveni de col·laboració per incorporar alumnes en pràctiques. Els responsables del centre ens van dir que els alumnes que estaven cursant els graus superiors de Transport i Logística, d'Administració i Finances, i de Comerç Internacional podien fer aquesta modalitat.

Per què van apostar per aquesta modalitat i no una altra?

G. C. Des del primer moment, vam entendre que els alumnes, un cop feta aquesta formació dual a l'empresa, sortien més preparats. També va ser rellevant el fet que la formació dual permet més llibertat horària, és a dir, que l'alumne pot venir a COSCO en horari de matí o tarda i d'aquesta manera es pot adaptar millor a les necessitats de cada departament de l'empresa. Per altra banda, atès que la formació dual implica més hores de pràctiques, permet que l'alumne s'integri més i millor dins l'organització. Des del primer moment entren a formar part de la plantilla i són un membre més de l'equip humà de COSCO.

Quines obligacions i compromisos té l'empresa envers l'alumne en formació dual?

G. C. A nivell laboral, l'empresa ha de complir el que marca el contracte que ha signat amb l'alumne, l'ha de remunerar mensualment amb l'import que marca l'escola i també pagar les quotes de la Seguretat Social.

A nivell de formació, a COSCO ens comprometem a ensenyar a l'alumne el funcionament dels diferents departaments i les hores de pràctiques es reparteixen perquè puguin aprendre, per exemple, temes financers, d'atenció a clients o de proveïdors.

Com es fa el procés de selecció de l'alumne?

G. C. En el nostre cas, demanem a l'Institut Lluïsa Cura tres o quatre candidats i, en funció dels perfils que necessitem, l'escola els selecciona. Posteriorment els entrevistem i decidim quins alumnes contractem. Si detectem que l'alumne no té el perfil que buscàvem, podem demanar nous candidats.

J. O. Pensem que el grau d'implicació de l'alumne amb l'empresa és fonamental des del principi; volem que l'alumne aprengui però també que sigui responsable de la seva feina. Es tracta que totes les parts guanyin, tant l'alumne perquè aprèn i està remunerat, com l'empresa, que pot tirar endavant tasques amb persones que ja tenen certa formació i coneixements del nostre sector.

Com es fa el seguiment de l'alumne?

G. C. Ens reunim mensualment amb els responsables de l'Institut Lluïsa Cura per fer el seguiment dels alumnes i quan acaba el seu període de formació dual, l'empresa no està obligada a contractar l'alumne. Però es pot donar el cas que tant l'empresa com l'alumne vulguin continuar la seva relació professional; el que fem llavors és formalitzar un nou contracte laboral.

Quin és el paper del tutor d'empresa?

J. O. El principal rol del tutor d'empresa és acompanyar a l'alumne en tot el seu procés d'aprenentatge, especialment durant les primeres setmanes perquè ha d'anar aprenent les tasques a desenvolupar i perquè també ha de relacionar-se amb la resta de companys de feina. Per tant, el tutor és qui s'encarrega de l'aprenentatge de l'alumne i que aquest sigui el més adequat per a la persona que està fent pràctiques. El que busquem és un equilibri entre aprendre la teoria i la pràctica i, el més important per nosaltres, és que l'alumne se senti part de l'empresa des d'un principi.

Qui marca les pautes d'aprenentatge?

J. O. En principi, l'institut i el tutor d'empresa designat són els qui treballen conjuntament per definir els punts sobre els que es desplegaran les pràctiques de l'alumne. Cal tenir en compte que el període de pràctiques pot durar entre vuit i dotze mesos, és a dir, que durant tot aquest temps l'alumne haurà de combinar la feina a l'empresa amb les classes al centre. El que sí fa l'institut és donar unes pautes que ajuden el tutor a saber tractar a l'alumne, perquè no hem d'oblidar que són persones força joves.

Quins reptes ha suposat ser tutor d'un alumne?

J. O. Ser el tutor d'alumnes en formació dual és un orgull i una molt bona experiència perquè pots transmetre a la gent jove una sèrie de coneixements que tu has anat adquirint amb els anys de feina a l'empresa. Educar i preparar els alumnes perquè esdevinguin professionals del sector és important per ells i pel tutor, i molt més si quan acaben el període de pràctiques aconseguen un lloc de feina.

Què es podria millorar de la formació dual?

G. C., J. O. i D.R. Seria bo que entre els instituts, les empreses i els tutors es pogués crear un major vincle i col·laboració. Això es podria traduir, per exemple, en què periòdicament els professionals de les empreses poguessin anar a les escoles a fer xerrades i explicar les seves experiències professionals. Potser serviria per crear més complicitat entre formadors de centres i d'empreses i també podria animar a la gent jove a aprofundir en els seus estudis i a decidir-se per un determinat itinerari professional.

Juan Antonio Rubio

Financial Manager i Responsable de Recursos Humans

Manel Val

Responsable d'Exportació Duanes i Responsable d'Formació dual de l'alumne

Eva Linares

Alumne del grau de Comerç Internacional a l'Institut Les Salines

Enric Colomer

Cap d'estudis adjunt de l'Institut Les Salines

BLUE WATER i BWS ADUANAS

Per què BLUE WATER i BWS ADUANAS han optat per la formació dual?

J.A. R. A la nostra empresa, des dels seus inicis ara fa 25 anys, sempre hem tingut acords amb escoles i universitats franceses que ens proporcionaven estudiants per fer pràctiques. Vam pensar que això mateix ho podíem fer amb alumnes d'aquí i, atès que ja estàvem col·laborant col·laborant amb l'Institut Les Salines, perquè també havíem tingut estudiants en pràctiques, ens van oferir fer formació dual. Així doncs, des de fa dos anys, tenim alumnes en formació dual a BLUE WATER amb dues escoles perquè entenem que és una modalitat que dona un valor afegit als alumnes que encara s'estan formant.

Com es fa el procés de selecció?

E.C. En funció dels perfils que ens demana l'empresa, fem una selecció d'alumnes i presentem els seus currículums. Posteriorment es fan les entrevistes i finalment l'empresa es decideix per un alumne o altre. A partir d'aquí se signa un conveni beca i l'estudiant ja pot començar les seves pràctiques, generalment al mes de juny o de setembre, que tindran una duració de deu mesos.

Què guanya l'empresa pel fet de fer formació dual?

J.A. R. Som una empresa de serveis i qualsevol persona que s'incorpora necessita entre quatre i sis mesos per adaptar-se al seu lloc de treball i a l'equip humà. Per tat, la formació dual, que té una durada d'uns deu mesos, ens permet educar i transmetre als alumnes els valors de l'empresa i la nostra manera de treballar.

De tota manera, la formació dual també suposa un esforç per l'empresa perquè, a més d'assignar un tutor que es fa càrrec de l'alumne en el dia a dia, se'ns demana que li ensenyem

moltes coses, com per exemple màrqueting, prospecció de mercats internacionals o pesatge de mercaderies, i es pot donar el cas que això no ho fem a l'empresa. Potser caldria ajustar més les tasques que ha de desenvolupar l'alumne al perfil de l'empresa.

Com es defineixen les tasques que ha de fer un alumne a l'empresa?

E.C. L'institut defineix un pla d'activitats genèric per tots els alumnes; el que no podem fer és un pla individualitzat per cada estudiant perquè seria impossible a nivell curricular. Els centres educatius tenim clar que l'alumne no podrà desenvolupar totes les activitats marcades en el pla genèric i que farà unes tasques concretes en funció del departament que li assigni l'empresa. Però el que sí demanem a les empreses és que facin una formació àmplia perquè el que ens interessa és que els alumnes coneguin i treballin al màxim tot el que es fa a l'empresa.

Pensem que la formació professional s'ha d'encaminar cap a currículums específics per a cada lloc de treball, però per això tenim una feina a fer, i és la de conèixer quines són les necessitats del sector i com les podem imbricar dins la formació que fem als centres educatius.

Quin paper juga el tutor a l'hora d'ensenyar a l'alumne?

M.V. Ensenyar a l'alumne no és solament una tasca del tutor, sinó que són totes les persones del departament, en aquest cas el d'explotació, les que s'hi impliquen. Tots som una mica tutors perquè en funció del que hagi d'aprendre a fer l'alumne caldrà que estigui amb una persona o altra del departament. Es tracta d'anar assimilant conceptes i, en tot cas, el que fa el tutor és fer el seguiment de l'aprenentatge de l'alumne i avaluar-lo, tot i que també, i sobretot al principi, hem d'explicar als estudiants en pràctiques certs conceptes teòrics que potser no han aprofundit suficientment a l'escola. Però és un esforç que es fa amb gust perquè estem contribuint a la formació d'un futur professional del sector logístic.

E.C. L'aportació de coneixements que fa l'empresa és molt valuosa per l'alumne i, més que fer de professor, el paper del tutor i de les altres persones de l'organització és el de transmetre aquests coneixements i experiències.

Per altra banda, entre el tutor d'empresa i el tutor de l'institut s'estableix una comunicació constant perquè tots dos han d'anar avaluant amb notes tots els continguts que va desenvolupant l'alumne. Cal tenir en compte que mentre l'alumne s'està formant a l'empresa també està desenvolupant una part curricular del que hauria de fer a l'institut, i això ha de quedar reflectit en el seu butlletí de notes.

Què cal fer per millorar la formació dual?

J.A. R. Que existeixi la formació dual és un encert perquè era un clam que les empreses del sector logístic hem anat fent des de feia temps. Entenem que haurà d'evolucionar, precisament per anar incorporant noves pautes o eines que permetin adaptar el que aprenen els alumnes a les escoles a allò que realment necessitem les empreses, i més en el cas de BLUE WATER, que, atès que som una empresa transitòria, potser ens caldria que els alumnes en pràctiques tinguessin coneixements més precisos. Són matisos que crec que anirem assolint a mesura que anem aprofundint en la comunicació i el treball conjunt entre empreses i escoles. Perquè la formació dual és una manera d'oferir oportunitats de futur a les noves generacions, i tots hi sortim guanyant.

La meva experiència amb la formació dual

Juan Techera

Cicle superior Grau d'Automatització i Robòtica – Institut Illa dels Banyols

Formació dual a HUTCHISON PORTS BEST

Vaig conèixer la formació dual a través del centre en el que estic cursant el grau superior d'automatització i robòtica, que ja fa uns quants anys que té convenis de formació dual amb empreses del sector logístic, entre les quals hi ha BEST. Em vaig decidir per aquesta modalitat perquè vaig pensar que aquest tipus de formació em connectaria molt més amb el món laboral i també perquè permetria complementar el meu aprenentatge.

Un cop presa la decisió de fer formació dual, es va donar la coincidència que a BEST buscaven un perfil d'alumne amb una mica d'experiència, i em vaig decidir per aquesta empresa perquè estava convençut que podria aprendre molt i que després de les pràctiques se m'obriria un ventall d'oportunitats laborals en aquest o en altres sectors.

Crec que la formació dual m'està preparant adequadament per començar a desenvolupar el meu futur professional, tot i que és molt important l'empresa en la que acabes fent les pràctiques.

En el meu cas, penso que BEST m'obrirà portes perquè hi estic aprenent diferents tasques de manteniment correctiu, de reparació d'averies elèctriques i electròniques en qualsevol tipus de maquinària de la terminal, fins hi tot en la robotitzada; és a dir, que has de ser molt polivalent.

A més, a BEST puc complementar la meva formació perquè també ens donen cursets teòrics i pràctics que ens capaciten per fer treballs determinats, com per exemple interpretar plànols de màquines per resoldre una avaria, fer treballs en alçada i dins de cistelles elevadores o treballar amb màquines de gran tonatge. És a dir, que quan acabi la formació dual BEST tindrà una experiència i uns coneixements que segur m'ajudaran a desenvolupar-me en el món professional.

Eva Linares

Cicle superior Grau de Comerç Internacional – Institut Les Salines

Formació dual a BLUE WATER SHIPPING

Tot i que la decisió a l'hora de determinar l'empresa on anar a fer formació dual es fa a tres bandes, entre l'institut, l'empresa i l'alumne, vaig poder triar BLUE WATER, on cada dia, de dilluns a divendres, hi treballa cinc hores pel matí. Primer vaig estar al departament de duanes, fent exportacions marítimes, i ara estic a l'aeroport, fent exportacions aèries.

Vaig optar per fer formació dual perquè, comparant-la amb les pràctiques tradicionals que són de menys durada, vaig pensar que podria aprendre moltes més coses i aprofundir en certs aspectes i habilitats. A més, penso que és una modalitat que et permet sentir-te com un treballador més de l'empresa. Durant deu mesos, fas aquelles tasques o procediments que també fan altres persones i et sents acompanyat i recolzat. Sabem que les classes a l'escola són importants, però per l'alumne és més rellevant poder comprovar com la teoria s'adapta a la pràctica i com s'apliquen els conceptes a la realitat.

La formació dual és molt recomanable perquè veus i toques el món laboral real. Per exemple, per molt que t'expliquin a l'escola la tramitació documental d'un enviament d'una mercaderia, no t'adones de la complexitat que té fins que et toca fer-ho en una empresa transitària. El sector logístic és complex; cal per tant poder fer pràctiques que han d'anar acompanyades també d'un bon nivell teòric.

Per altra banda, el fet de fer pràctiques a BLUE WATER, o a qualsevol altra empresa, t'obliga a desenvolupar uns valors personals, perquè has d'anar cada dia a treballar, complir uns horaris i tenir una responsabilitat. Això et fa créixer com a persona i veure si encaixes en una empresa o en un sector d'activitat. A mi, personalment, la formació dual m'ha enriquit molt i crec que m'ha preparat per a poder tenir una oportunitat de seguir treballant en aquest sector.

Diego Rossi

Cicle superior Grau de Transport i logística – Institut Lluïsa Cura

Formació dual a COSCO SHIPPING LINES

Quan a l'institut ens van parlar de la possibilitat de fer formació dual a una empresa del sector logístic, tot i representar més hores de pràctiques i durant més mesos, no m'ho vaig pensar dues vegades.

Atès que m'atreia especialment el transport marítim, vaig decidir-me per COSCO SHIPPING perquè ells també m'havien entrevistat i el meu currículum quadrava amb el que ells buscaven. Des que em vaig incorporar, faig un horari de cinc hores pel matí i de dilluns a divendres.

La formació dual a COSCO SHIPPING m'està permetent conèixer diferents departaments de l'empresa i desenvolupar diverses tasques. A més, en tot moment, em sento recolzat pels companys de feina i, per descomptat, tinc el meu tutor i a la responsable de recursos humans al meu abast.

Com a estudiant i treballador, valoro molt positivament la formació dual perquè és una modalitat molt completa. I un cop finalitzat el meu procés d'aprenentatge tindrà en el meu currículum un any d'experiència laboral i un títol, la qual cosa no és fàcil d'aconseguir avui en dia.

Crec que des del món docent cal difondre molt més la formació dual perquè hi surten guanyant tant l'alumne com l'empresa. Cal obrir portes i camins professionals a la gent que està estudiant, i la formació dual és un camí molt encertat.

Alèxia Malivern

Cap d'estudis de Formació professional – Institut Joan Brossa

Manuel Ruiz

Professor especialista del cicle de Transport i Logística – Institut Joan Brossa

Institut Joan Brossa

Quins són els estudis relacionats amb la logística que ofereix l'Institut Joan Brossa?

A.M. A l'Institut Joan Brossa fem els cicles de Comerç Internacional, que fa dos anys el vam començar a oferir en la modalitat de dual, i de Transport i Logística. Són cicles comuns perquè un alumne pot obtenir les dues titulacions en un període de tres anys.

Essent un professional del sector logístic, què et va portar a ser professor en un institut?

M.R. Porto més de quaranta anys treballant al sector logístic i el primer contacte amb la docència va venir de forma casual, a través d'un amic que em va demanar que l'ajudés a donar unes classes en un curs ocupacional. L'experiència va sortir bé perquè després ja vaig començar a fer formació en empreses i en entitats del sector logístic, com l'Associació d'Empreses Transitàries Internacionals de Barcelona. També vaig començar a donar algunes classes a un institut del Prat i després ja vaig venir al Joan Brossa, on porto uns deu anys. Actualment imparteixo tres mòduls del cicle de Transport i Logística; un d'organització de transport de mercaderies per carretera, un altre similar però de transport de viatgers i un tercer de transport marítim, aeri i ferrocarril. A més, sóc tutor i m'ocupo de les pràctiques dels alumnes i del mòdul de projectes, en el que els alumnes han de desenvolupar durant el curs un projecte empresarial.

Què aporta a l'institut tenir un professional donant classes com a professor especialista?

A.M. Pel nostre institut és indispensable poder comptar amb aquests professionals del sector logístic perquè hi ha una sèrie de mòduls que són molt específics i amb temàtiques molt concretes que els professors de les especialitats de comerç no tenen perquè conèixer. Per tant, tenir professors especialistes en logística i transport ens permet donar a l'alumne una visió real i uns coneixements específics d'aquesta matèria.

Com es combinen la feina i les classes a l'institut?

M.R. Els professors especialistes estem obligats a tenir una altra activitat fora de l'escola i, de fet, dedico a la docència un temps similar al que dedico a la meua activitat professional. A l'institut vinc totes les tardes a donar classe, i als matins o caps de setmana és quan faig altres activitats en empreses o associacions del sector logístic.

Cal fer alguna prova per ser professor especialista?

M.R. Sí. L'any 2009 la Generalitat de Catalunya va crear una borsa de professors especialistes, precisament per poder posar-los a disposició de les escoles de formació professional en les quals determinades assignatures les han de donar professors que procedeixin del món de l'empresa.

Per poder formar part d'aquesta borsa, vam haver d'acreditar l'experiència i els coneixements que teníem. Pel cicle de Transport i Logística es va generar una borsa d'unes dotze persones i els instituts es nodreixen d'aquesta borsa.

Quines habilitats ha de tenir el professor?

M.R. Com a professionals estem acostumats a que ens avaluïn perquè és el que es fa en qualsevol curs de formació ocupacional o classe que donem. Per tant, som conscients que estem donant un servei a un client que et dirà si ho has fet bé o no.

A.M. A banda que el professor ha de tenir una actitud proactiva i ha de saber comunicar i connectar amb els alumnes, tenim la part pedagògica de la seva feina perquè el professorat especialista ha de seguir una programació, que implica complir uns paràmetres d'aprenentatge i programar unes activitats que acabaran amb l'avaluació final de l'alumne.

Dóna satisfaccions ser professor especialista?

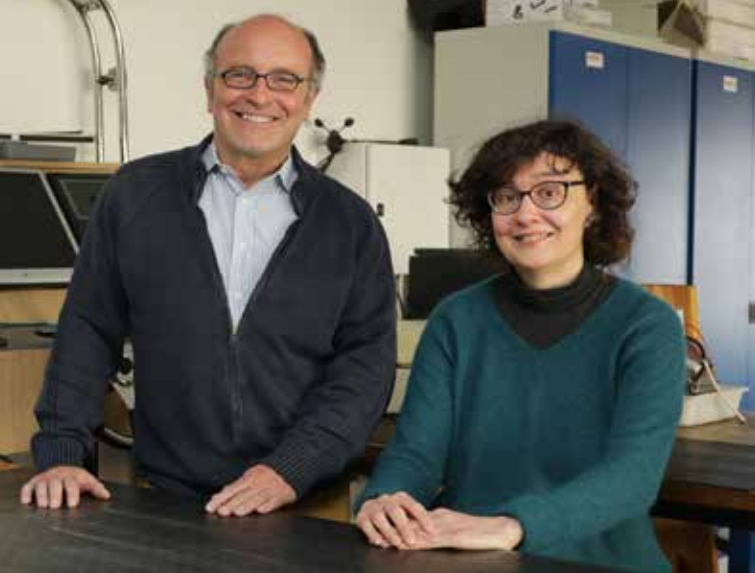
M.R. Una de les coses més positives de ser professor especialista és que tot sovint et trobes amb persones que et saluden pel carrer i, tot i que potser tu no les recordes, et diuen que han estat alumnes teus. O bé, et venen a veure a l'escola exalumnes que t'expliquen que ja estan treballant en una o altra empresa del sector i que t'agracien la formació que els hi has donat. Això és molt gratificant.

Quines són les xifres d'inserció laboral d'alumnes que han fet el cicle de Transport i logística?

M.R. i A.M. La veritat és que són xifres elevades, segons podem constatar de les enquestes que fem als alumnes anualment i un cop han acabat el grau superior. Per exemple, dels 23 alumnes que van finalitzar el curs 2016-2017, 18 d'ells estan treballant i quasi un 74% fa feines relacionades amb els estudis que va cursar. I dels 17 estudiants del curs 2017-2018, 12 també treballen en llocs que tenen a veure amb el que han estudiat. La gran majoria d'aquests alumnes s'incorporen a treballar en empreses transitàries, ja sigui desenvolupant feines relacionades amb el transport terrestre, marítim o aeri, i hagin fet formació dual o no en empreses del sector.

Per tant, podem dir que fer una formació professional relacionada amb el comerç internacional o el transport i la logística obre les portes als alumnes a incorporar-se amb certa facilitat i rapidesa al mercat laboral, la qual cosa es pot considerar un èxit.

Però encara cal fer força pedagogia entre les empreses perquè apostin per la formació dual i es comprometin fermament a contribuir a que aquesta modalitat pugui ser tan exitosa com ho és en altres països.

Mónica Barrio

Professora del Grau superior de electricitat en Nàutica – Institut de Nàutica de Barcelona

Nicolás Molina

Assessor – Medinvest Solutions

Què et va portar a voler fer una estada de pràctiques a Medinvest?

M.B. La meua formació està relacionada amb l'electrònica terrestre i dono classes al Cicle de Grau Superior d'Electricitat en Nàutica. Vaig pensar que seria bo poder ampliar els meus coneixements sobre aquesta matèria en la vessant marítima i, aprofitant que teníem un alumne fent pràctiques a Medinvest, els hi vaig proposar de fer una estada per poder conèixer tot allò relacionat amb la part elèctrica dels vaixells.

I a Medinvest, com vau valorar aquesta petició?

N.M. Atès que a Medinvest donem serveis de manteniment, seguretat i reparació de les parts elèctriques i electròniques de tot tipus de vaixells, i que ja havíem col·laborat amb l'Institut de Nàutica tenint alumnes en formació dual, vam pensar que tenir un professor fent pràctiques podia ser una bona manera d'acostar la docència a l'activitat empresarial.

Es va signar algun tipus de conveni entre l'institut i l'empresa?

M.B. Sí, es va signar un acord que establia i definia les tasques que es desenvoluparien a l'empresa, totes elles relacionades amb els equips electrònics del vaixell, les comunicacions o la seguretat, que són matèries vinculades al temari del mòdul que imparteixo a l'Institut de Nàutica.

Com es va estructurar el temps d'estada a l'empresa?

M.B. Vaig estar quinze dies, del mes de juliol per no interferir en les classes, en horari de matí, concretament cinc hores diàries. Durant la meua estada, vaig estar acompanyada per un alumne de l'institut, que ja estava treballant a Medinvest, i per un tècnic de l'empresa. Vam compartir experiència i coneixement, la qual cosa em va permetre veure com la teoria es pot aplicar a la pràctica real.

Quines tasques es van desenvolupar i quin resultat se'n pot extreure?

M.B. Vaig tenir la sort de poder treballar en un vaixell gran, d'uns cinquanta metres d'eslora, per la qual cosa vaig poder

conèixer de primera mà moltes coses relacionades amb, per exemple, el màstil, les antenes, els esquemes, la sonda o les sentines. Vaig ser una treballadora més i vaig poder aprendre coses molt útils per a les meves classes perquè la feina implicava tocar i manipular equipament real d'un vaixell. És a dir, que arran de la meua experiència he pogut millorar alguns aspectes del temari que imparteixo.

N.M. Les tasques que un professor pot fer quan fa una estada de pràctiques a una empresa serveixen per a que el docent pugui aprofundir en els seus coneixements i, d'aquesta manera, poder explicar millor les coses als alumnes. A més, crec que l'experiència en una empresa permet al professor tenir més elements per valorar més bé les habilitats dels alumnes.

D'aquesta experiència, han sorgit idees que permetin millorar la formació dels alumnes?

M.B. Sí. Per exemple, ens hem adonat que pels alumnes que fan aquest tipus de pràctiques en vaixells seria molt interessant que també poguessin fer cursos de treball en espais confinats i en alçada. El fet que els nostres alumnes no tinguin accés a aquest tipus de formació és un problema perquè els impedeix fer pràctiques en moltes empreses del sector, atès que és necessari que disposin d'aquesta titulació per, per exemple, pujar al màstil a fer una reparació.

N.M. A l'hora de fer les pràctiques, també es podria instruir a l'alumne en prevenció de riscos laborals perquè és una formació que s'exigeix per treballar en empreses del sector de reparació i manteniment de vaixells. Això és una tasca molt important que ara estem fem les empreses quan agafem a estudiants en pràctiques i té un cost que assumim, però que pot ser un hàndicap.

I quina valoració en feu de la formació dual?

M.B. La formació dual és una oportunitat pels alumnes de formar-se en empreses grans que fan moltes coses, la qual cosa és molt interessant per ells perquè a l'escola no els hi podem donar aquest accés a tantes especialitats. A més, tenen la possibilitat de quedar-se a treballar a l'empresa.

Per altra banda, és important que l'institut mantingui contacte amb les empreses del sector perquè així podem anar adaptant els temaris o els mòduls a allò que poden necessitar. És per això que tenim acords de col·laboració amb diverses empreses i fins i tot fem projectes comuns que consisteixen en que un treball que faria una empresa el facin els estudiants. Per exemple, en aquests moments i aquí a l'institut, els alumnes estan desenvolupant un projecte d'una empresa que consisteix en un prototip de dron que servirà per netejar les aigües del port.

Destacaríeu alguna cosa que es pogués millorar?

N.B. i N.M. La formació dual és una bona iniciativa, però el que cal és que la gent jove la vulgui aprofitar per tenir més oportunitats i sortides professionals.

Podria ser interessant establir una mica més de col·laboració, en el sentit que els professionals de les empreses poguéssim anar a l'institut a fer xerrades.

Per altra banda, caldria més inversió en formació dual perquè així podríem agafar més alumnes en pràctiques i disposaríem de més i millor material per desenvolupar projectes conjunts entre empreses del sector i centres educatius.

Fabian Mohedano

Treballòleg, president del Consell Català de la Formació Professional

Més governança, més formació professional

Una de les prioritats que estem entomant com a Govern és fer un pas endavant en la formació professional amb el desenvolupament de la Llei de Formació i Qualificacions Professionals i l'impuls de la creació de l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals. Es tracta de definir un marc orientat a l'aplicació d'un model de formació professional al llarg de la vida, com a element estratègic per a la millora del nivell de la qualificació professional de les persones, per incrementar-ne l'ocupabilitat i per impulsar la competitivitat de les empreses.

En aquest sentit, estem promovent la creació dels consells sectorials com a estructura que ha de fer possible un dels objectius principals d'aquesta llei, relacionar tota la formació professional i apropar-la als requeriments de les empreses. Parlem doncs d'òrgans de participació adreçats als principals sectors productius i es faran tants consells sectorials com siguin necessaris, depenent dels sectors estratègics del país o de les famílies professionals existents.

Un d'ells serà el consell sectorial del transport i la logística. El Grup de treball de Formació i Ocupació del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària de Barcelona cobra especial rellevància ja que pot ser la llavor d'un futur consell sectorial d'àmbit territorial. Un consell que permeti un alineament entre la formació i l'empresa, l'oferta i la demanda i que faci que el Sistema de Formació i Qualificació Professionals estigui més a prop de la realitat empresarial.

Sovint sembla que s'imposa una visió estàtica, burocràtica i administrativa per davant de la flexibilitat i el dinamisme que requereix fer compatible l'aprenentatge i el treball en l'entorn actual. Actualment hi ha la percepció que les empreses, les persones treballadores i la gent jove que estan en la fase

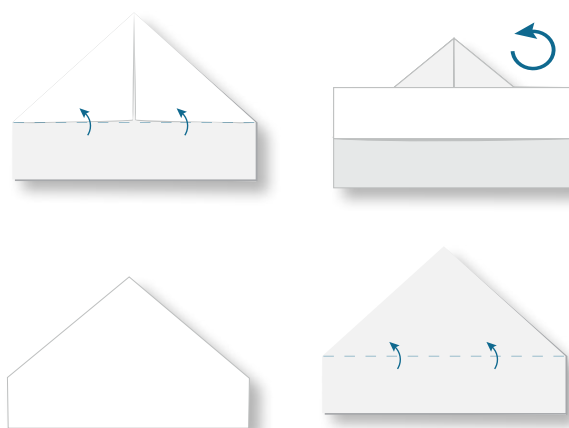
d'aprenentatge no són al centre del sistema; i per contra, les institucions públiques assumeixen un rol excessivament protagonista en la presa de decisions i en la formulació de solucions. La quadratura del cercle és el model d'FP Dual.

A través del que ens aporta el model de formació dual es pot recuperar les tres etapes clàssiques d'aprenent, company i mestre dels constructors de catedrals. De la mateixa manera que en els gremis medievals, on els mestres controlaven l'accés a l'ofici, l'aprenentatge, entre altres; la intenció de la formació dual ha de ser posar en valor l'aprenentatge per competències, a través de l'acció i donant un paper rellevant a l'acompanyament. Entroncat amb el passat i adaptat als nous temps, el Sistema de Formació i Qualificació Professionals ha de contribuir en definitiva a millorar la competitivitat del teixit productiu i, a través de l'increment dels objectius quantitius i qualitius de l'ocupació, millorar el benestar de la ciutadania, la raó última de qualsevol política pública.

És el moment del compromís empresarial per impulsar l'FP Dual. Des de la Generalitat de Catalunya, l'oferta formativa del Departament d'Educació vinculada a l'activitat portuària s'articula en 105 centres d'arreu del país. Entre aquesta oferta vull destacar l'esforç que destinem en les especialitats de Comerç Internacional, que s'ofereix en 35 centres, i en Transport i Logística, que s'ofereix en 16 centres. D'aquests, 25 ja ofereixen estudis en modalitat dual que es convertiran en 27 el curs vinent. En concret, del cicle de Transport i Logística hi va haver 172 alumnes graduats amb un percentatge d'inserció del 82,83%; d'aquests, 61 van fer formació dual (últimes dades publicades pel Departament d'Educació pel curs 2016-2017).

Pel que fa a l'activitat formativa del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, entre els anys 2016 i 2018 les persones formades en logística han estat més de 7.000 i l'activitat s'ha desenvolupat arreu de Catalunya.

És a dir, tenim una oferta formativa potent, ara ens calen empreses compromeses a impulsar models de formació professional dual. Aquest és el repte compartit.

Juan Carlos Lauder

Director de Projectes

Fundación Bankia por la Formación Dual

Dualiza Bankia, un compromís amb Catalunya

Fa gairebé 3 anys, la Fundació Bankia per la Formació Dual va començar a caminar amb el ferm objectiu de fomentar i prestigiar la Formació Professional i la seva modalitat dual convençuts de la seva contribució a augmentar l'ocupabilitat dels alumnes i la competitivitat de les empreses. En aquest temps, hem pogut establir contacte amb tots els sectors econòmics i educatius. Hem impulsat projectes en el sector portuari i aeroportuari, en l'agrari i el comercial, en l'àmbit digital i l'industrial. Poques vegades es pot arribar a més àmbits sota un únic fil conductor: la promoció de l'FP.

Des de **Dualiza Bankia** considerem que la millor manera de fer-ho és mitjançant el suport a projectes que contribueixin a impulsar i millorar la qualitat de l'FP i la seva modalitat dual. Una cosa que només és possible anant de la mà dels agents més rellevants, com fem a Catalunya. Tenim convenis amb el Departament d'Educació de la Generalitat, amb el SOC, amb PIMEC o amb la Cambra de Comerç de Barcelona.

Gràcies a aquests acords hem impulsat cursos de formació complementària en comerç exterior o competències digitals, acostem els estudiants d'FP a la investigació bioinformàtica gràcies al programa SANEC, i fins i tot hem posat en marxa

un projecte experimental de formació dual amb contractació amb certificats de professionalitat.

A més, hem portat per primera vegada les **Trobades Dualiza** a Tarragona on –amb la participació de Generalitat, Ajuntament, o associacions empresarials– analitzem l'estat de l'FP Dual a la província, així com les possibilitats de millorar-la.

La nostra **Convocatòria d'Ajuts Dualiza** ha permès el desenvolupament de cinc projectes de centres educatius de Barcelona i Tarragona que han portat a terme en col·laboració amb empreses de l'entitat del Grup Agbar o Siemens.

Tot aquest compromís queda reflectit a més amb els **Premis Innova FP-Bankia** que, per segon any consecutiu, ens permetran premiar els millors projectes innovadors desenvolupats a Catalunya per alumnes d'FP.

Estem convençuts que el nostre futur passa per l'FP i per la seva modalitat dual perquè és capaç d'adaptar-se més ràpid al futur. Volem contribuir a la seva implantació i, juntament fomentant activitats, treballem també en la difusió d'informació orientada a l'acció.

Des del punt de vista empresarial, només cal una cosa: una ferma disposició a aplicar-la. A partir d'aquí, els passos són clars:

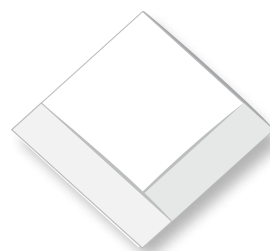
- Identificar les necessitats, els llocs clau i els perfils necessaris, així com quantificar el nombre d'aprenents.
- Analitzar la qualificació, les competències professionals i les titulacions d'FP o certificats de professionalitat associats als llocs a cobrir.
- Designar els tutors.
- Planificar la programació de la mà del centre educatiu.
- Seleccionar les persones; i coordinar amb el tutor del centre.

El paper de l'empresa és clau perquè ajuda a situar el centre educatiu en la realitat laboral, l'ajuda a conèixer les necessitats reals i contribuir a la formació de professionals capaços de cobrir-les.

Per això també hem impulsat tallers de formació de tutors d'empresa a Catalunya.

Avui més que mai, necessitem una empresa proformadora que s'impliqui en la formació, conscient que ella és una de les principals beneficiàries.

I des de Dualiza Bankia, ens posem a la vostra disposició per ajudar-vos a aconseguir-ho.

Sara Berbel

Directora General de Barcelona Activa i Presidenta de la Fundació BCN Formació Professional

Les ocupacions al Port

Vivim en un món canviant i global, i cada vegada més el sector marítim concentra un conjunt d'activitats i subsectors econòmics poc coneguts però amb un immens potencial de creixement i generació de llocs de treball. La importància d'aquest sector va a l'alça amb l'increment del comerç mundial per via marítima, atès que Barcelona és un destí internacional de primera magnitud en creuers turístics i mercaderies. Això se suma al fet que el port de Barcelona ha sabut posicionar-se com a lloc de referència global en la prestació als vaixells de recreació en el sector de la nàutica esportiva.

L'economia blava, descrita per la Unió Europea com aquella que reconeix la importància dels mars i els oceans com a motors de l'economia pel seu potencial per a la innovació i el creixement, també té grans reptes en termes de formació i ocupació. Si mirem algunes xifres, el Port i el seu ecosistema com a generador d'ocupació de Barcelona representa 41.000 llocs de treball directes i 238.000 llocs de treball indirectes. De fet, el Port de Barcelona és un dels principals motors de desenvolupament econòmic de Catalunya i d'Espanya. Segons un informe de presidència de l'Autoritat Portuària el febrer del 2018, el Port de Barcelona té un impacte econòmic induït de 9.260 milions d'euros, l'equivalent al 6% del Producte Interior Brut català.

Un port competitiu en el mercat global, *smart port*, com el de Barcelona, genera llocs de treball de qualsevol qualifica-

ció professional i de qualitat. Tenim un sector marítim capdavanter en innovació, i hem de ser capaços de respondre a les oportunitats laborals que això ens proporciona. Tenim, a la vegada, talent competitiu a la ciutat que pot formar-se tenint en compte les especificitats del sector i incorporar-se en un sector clau. És cert que el treball al sector marítim és exigent i cal un component vocacional clar, perquè hi ha condicions, com la pressió i immediatesa amb les quals es treballa en les terminals de càrrega i descàrrega de mercaderies, o el fet d'embarcar-se en un vaixell que romandrà setmanes o mesos al mar, que defineixen aquesta exigència. Entre els factors positius cal subratllar que la diversitat de llocs de treball on trobar oportunitats laborals és més que considerable i que les retribucions econòmiques són més elevades que els salaris que es paguen per ocupacions similars a terra. Un exemple clar és que un cuiner o cuinera en un vaixell guanya un salari dues o tres vegades superior que el que treballa a terra.

Marinització d'ocupacions

Un dels reptes cabdals per abastir aquestes activitats del Sector Blau és el que podem denominar com la "marinització" d'ocupacions. Això vol dir que els oficis clàssics de tota la vida, entre ells, aquelles persones expertes en fusteria, electricista de vaixells, pintura de naus, construcció de materials, i també en els camps de l'hostaleria, el transport, la logística i el comerç internacional, puguin desenvolupar la seva feina en aquest entorn, adaptant-se a cada necessitat. Ja sigui en les activitats de lleure de la nàutica esportiva i de recreació, i les de fora i dins dels vaixells, com els creuers i els serveis al passatge o la importació i exportació de mercaderies; cada activitat requereix una formació específica de les persones que hi treballen.

Per això, a Barcelona Activa tenim l'objectiu de proposar una oferta formativa de les professions i oficis marítims i integrar els itineraris que calen per a preparar-se en activitats on es requereix un perfil molt més especialitzat. Un denominador comú del que requereix treballar en el sector marítim és un alt nivell d'anglès i molt sovint, com destacàvem, vocació per respondre a unes condicions de treball sovint exigents. Igualment, l'impacte de la digitalització i les noves tecnologies també defineixen alguns d'aquests nous perfils.

Acabem de celebrar la segona edició del Saló d'Ocupació de Catalunya i per primera vegada hem incorporat un *track* sectorial per fer més atractiu aquestes activitats per als joves. De la mà del Clúster Nàutic i amb empreses del sector, han explicat de primera mà a les persones joves, *target* d'aquesta fira, quines oportunitats hi ha ara mateix i en el futur en aquest sector a Barcelona. Per exemple, es fa evident que el subsector dels creuers ha desenvolupat un teixit d'empreses especialitzades que demanen diferents perfils ocupacionals, o també en els creuers internacionals que són autèntiques ciutats flotants amb tots els serveis per al passatge, per la qual cosa necessiten un ampli ventall de perfils, des d'animaçió turística, personal de neteja, serveis sanitaris, de cuina, entre d'altres.

És en aquesta línia que volem seguir avançant perquè les persones, joves i adults de diferents professions, detectin noves oportunitats en el sector blau. Tenim exemples de ports internacionals, com el de Rotterdam, amb un catàleg de formació a mida, amb Formació Professional (FP), Universitat i formació no reglada, on les persones troben un itinerari formatiu per

integrar-se a una nova feina que té unes característiques definides. Aquí, a Barcelona, disposem d'un mapa de recursos perquè les persones que vulguin formar-se coneguin tots els cursos i la preparació necessària que cal tenir per aquestes feines. Hem de vetllar perquè aquestes oportunitats estiguin a l'abast del nostre talent local i també per acollir talent internacional.

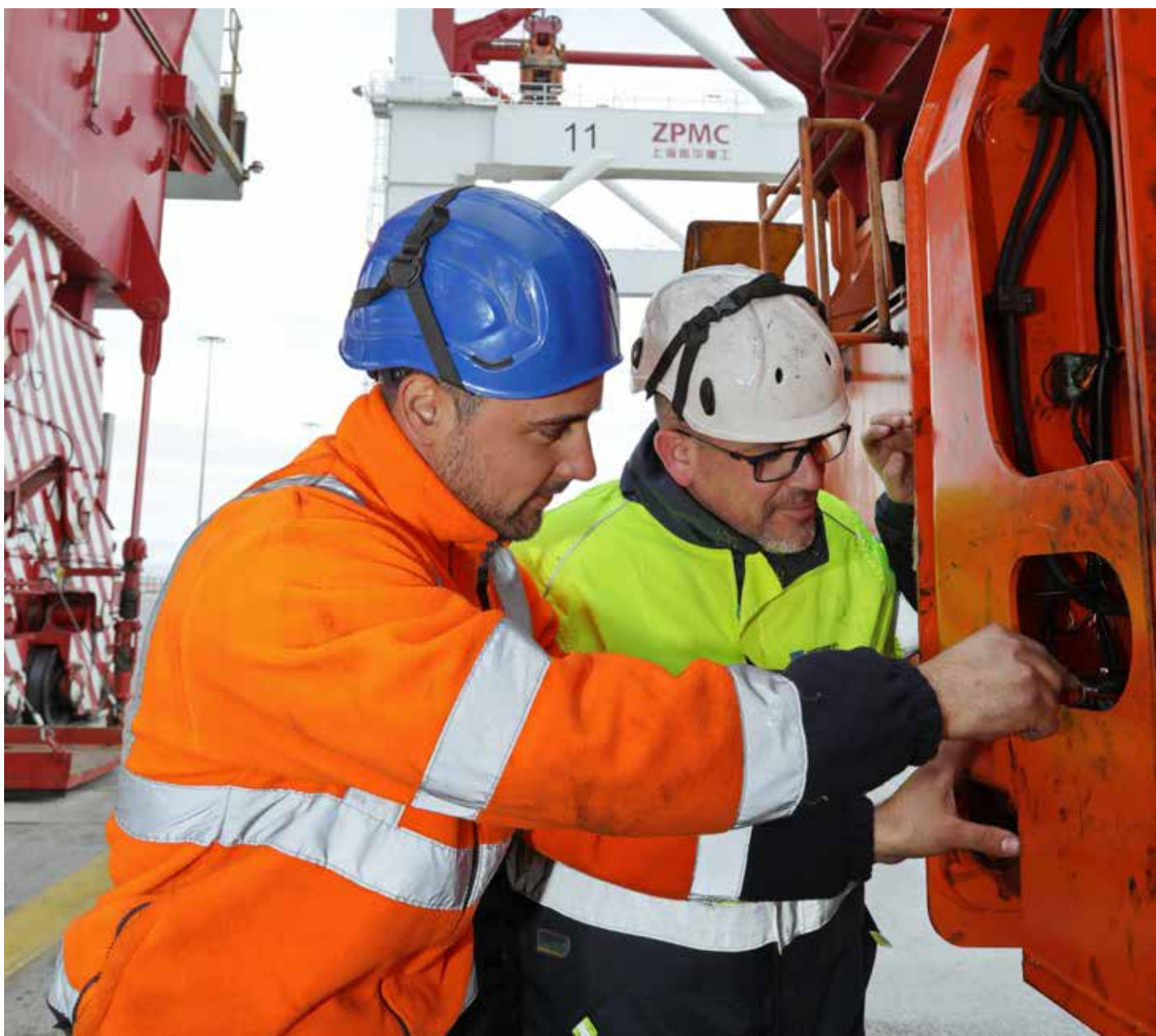
Totes les grans ofertes laborals que genera el sector marítim no són aprofitades igual a tots els llocs. Per exemple, la construcció de grans vaixells és irrellevant a Europa, atès que es concentra al Sud Est Asiàtic. A Barcelona i Catalunya, la pesca i l'aqüicultura no conformen un subsector marítim generador d'un gran nombre d'oportunitats laborals. Igualment, l'activitat de construcció i explotació de plataformes marines per a l'obtenció d'energia és poc rellevant. Per contra, el transport de mercaderies, el subsector nàutic i els creuers turístics ofereixen oportunitats laborals significatives al Port de Barcelona i als de la resta de Catalunya. I és aquí on hem de posar l'accent.

El sector marítim no està exempt de les amenaces que deriven del canvi tecnològic i el desenvolupament de la intel·ligència artificial. Ara, ha arribat la indústria 4.0 que es veu amb la conducció automàtica de vehicles privats, molts llocs de treball es poden veure afectats per l'automatització i la digitalització. Per

tant, les empreses, organitzacions i les persones que treballen al mar hauran de saber combinar els increments en l'eficiència dels processos de producció i prestació de serveis amb la generació de noves oportunitats laborals mitjançant la qualificació professional.

No hem d'oblidar que el Port de Barcelona es troba entre els 100 primers ports mundials –ocupa el lloc número 74– segons el rànquing de referència de Lloyd's List. La mateixa idea del *hub* aeroportuari es transmet amb el port, ja que són centres on es concentren els fluxos de persones i mercaderies i, per tant, centres de prestació de serveis.

Al sector del mar, les oportunitats laborals són reals tant per a les persones que comptin amb un nivell de formació i qualificació professional elemental com per als llocs de treball que requereixen anys de formació i unes altes qualificacions. El creixement del sector propicia que sigui un clar generador d'ocupació. Val a dir que sempre ho ha estat, però fins ara no era tan visible i diferenciat. La pressió cap aquesta eficiència marcarà en els propers anys la manera de treballar i les qualificacions professionals dels treballadors i treballadores del sector i dels perfils professionals que el sector ja ha començat a demanar.

Mercè Massa

Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona

El Port, una oportunitat per a la formació professional de Barcelona

Fa aproximadament un any la Fundació BCN Formació Professional, de la qual el Consorci és patró, va fer un estudi sobre els perfils laborals del Port de Barcelona. Aquest treball va posar de relleu dos aspectes preocupants que podien constituir i, de fet han començat a fer-ho, un repte per als centres educatius de la ciutat i per al Port mateix: les empreses que treballen al Port necessiten perfils professionals que no troben, però al mateix temps admeten que no coneixen els estudis que s'imparteixen a la ciutat en l'oferta de formació professional. Davant d'aquest repte, el Consorci i el Port s'han de mirar, no poden donar-se l'esquena, i s'han de reconèixer com a agents útils l'un per l'altre. De la mateixa manera que ho està fent i ho farà l'altra gran ciutat a la qual pertany el Port: el Prat de Llobregat.

Per això ha començat una tasca articulada en una sèrie de grups de treball perquè el teixit econòmic del Port (transportistes, transitaris, duaners, consignataris, empreses de nàutica i manteniment...) defineixin quines característiques haurien de tenir els seus futurs treballadors i els centres coordinats pel Consorci identifiquin quines competències ja estan incloses en el desplegament curricular dels seus titulats, quines caldria incloure-hi, i quines s'han d'adaptar. En definitiva es tracta de "marinitzar" els títols i obrir-nos, com va fer la ciutat fa anys, al Mediterrani.

D'aquesta feina conjunta, de ben segur caldrà deduir la possible programació d'ensenyaments nous i, sobretot, que els centres visualitzin el Port com un context ple d'oportunitats per a la seva formació en el centre de treball i, més concretament, per a fer duals algunes de les seves propostes formatives. El rol del Port en aquest procés ha de ser forçosament donar a conèixer i fer atractiva la seva activitat econòmica per als joves de la ciutat. Quan la formació es fa en l'empresa i

aquesta és gratificant, es garanteix la pertinència de les competències adquirides i es redueix l'abandonament. En aquest procés es fan visibles a l'alumnat experiències amb valor i el seu futur laboral a curt termini. Actualment, els joves es plantegen objectius pràctics, propers i realistes, i la formació en el port, simultània als seus estudis, pot encaixar en aquest tipus de plantejament.

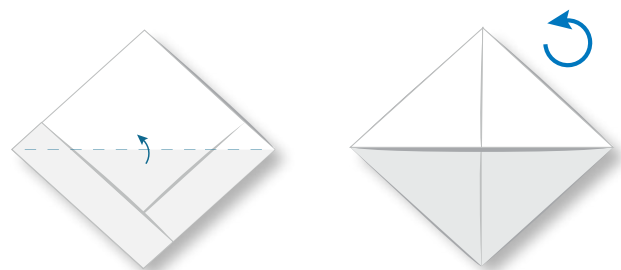
Cal recordar que el Consorci d'Educació de Barcelona és l'administració educativa de la ciutat de Barcelona i com a tal és un instrument de cogestió i descentralització que representa la voluntat de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona de treballar plegats per a la millora dels serveis als centres educatius i a la ciutadania. Com la resta dels consorcis de la Carta Municipal, el Consorci d'Educació és un ens públic sorgit de la cooperació entre estructures públiques amb l'objectiu de facilitar la millora de serveis i prestacions.

Una de les línies estratègiques que es planteja el Consorci és la capacitat de l'alumnat que es forma als centres educatius de la ciutat per trobar l'itinerari formatiu que més s'ajusti als seus interessos, necessitats i característiques, però que, alhora, li permeti construir el seu futur i el converteixi en un ciutadà rellevant en el context social, cultural i econòmic de la ciutat.

Finalment en aquesta col·laboració que s'ha encetat entre el món educatiu i el Port de Barcelona, s'ha posat de relleu la importància que té que els joves hagin viscut experiències d'internacionalització i siguin competents en anglès i, si és possible, en altres llengües estrangeres. En col·laboració amb la Fundació BCN Formació Professional i Xarxa FP, els centres educatius, en el cicle de Transport i Logística especialment, estan duent a terme intercanvis formatius en contextos portuaris europeus que signifiquen una oportunitat d'enriquiment personal, de desenvolupament de l'autonomia i de millora de les competències lingüístiques.

De la mateixa manera el professorat realitza mobilitats formatives i estades en empreses estrangeres que li permeten conèixer currículums, metodologies i fer contactes internacionals que poden revertir en el seu desenvolupament professional i, en últim terme, en la millora de la seva tasca docent.

Cal continuar treballant en aquestes línies on centres educatius, empreses i alumnat trobin interessos comuns i la feina de col·laboració engegada ho farà més fàcil i pertinent.

Joaquim Cabané

President del Grup de treball de Formació i Ocupació del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària

Treballem per donar resposta a les necessitats en formació de les empreses de la Comunitat logística-portuària

Les activitats comercials i operacions dels ports moderns les realitzen empreses privades que s'organitzen i coordinen per a prestar serveis de qualitat. Sempre ens agrada recordar que tots estem al servei d'importadors, exportadors i altres usuaris dels ports, i que la nostra missió és facilitar que les operacions s'efectuïn d'una forma eficaç i segura. El Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària és un organisme fonamental en aquest treball de coordinació entre els diferents actors i els seus diversos interessos.

El Grup de treball de Formació, conforme a la seva denominació inicial, va començar la seva activitat l'any 2014, i la seva justificació i abast fixats van ser els següents:

- Una formació de qualitat és condició necessària per al progrés i la modernització del sector. L'excel·lència en logística s'aconsegueix per una combinació d'infraestructures, equipaments, serveis i mitjans que permetin **maximitzar el valor generat per la societat, les empreses i les persones**. Aconseguir-ho depèn especialment d'aquells que gestionen i treballen en el dia a dia. El resultat final, cada vegada més, depèn dels seus **coneixements** i de les seves **habilitats tècniques i humanes**, i per tant la **formació és molt important**.
- Es fa necessari articular els mitjans necessaris **perquè la formació que s'imparteix s'adapti a les necessitats de les empreses**, i per a això s'ha d'informar de forma adequada als centres que imparteixen formació i als alumnes que cursen estudis en l'àmbit de la logística.

- El desenvolupament de **sistemes de formació permanents en el temps i actualitzats**, des de la inicial, la de desenvolupament i la contínua, han de permetre adquirir i mantenir la preparació necessària al llarg de la vida laboral.

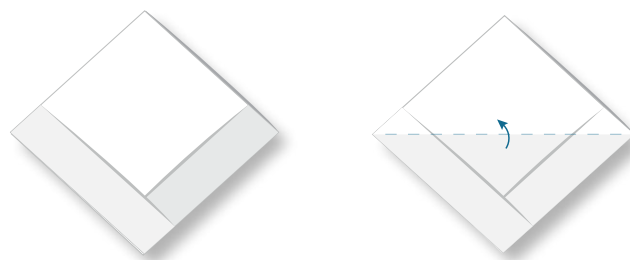
Els objectius inicials que es van fixar van ser els següents:

- A **llarg termini: disposar de suficients professionals ben preparats** des del punt de vista tècnic i humà per cobrir les necessitats operatives i de contractació del sector des d'una **visió i perspectiva europea i global**.
- A **mig termini: establir un marc estable de diàleg, implicació i treball conjunt entre els centres educatius (en els seus diferents nivells) i les empreses del sector** per al desenvolupament dels programes de **formació i pràctiques** que permetin millorar l'adaptació de l'oferta a la demanda de treball.
- A **curt termini: completar i posar en marxa les activitats del Grup de treball de formació del Consell Rector i fer el seguiment del projecte Forma't al Port**.

A proposta de l'Escola Europea l'any 2018, el grup passa a denominar-se de Formació i Ocupació, buscant adaptar-se millor als treballs en els quals el grup fixava el seu marc d'actuació.

En el mes de novembre de 2018, i arran de les propostes que s'efectuen en l'Estudi de Perfils Professionals de la Comunitat Portuària de Barcelona elaborat per la Fundació BCN Formació Professional, el grup incorpora, entre altres, la funció de ser la Taula de Treball de les professions de la Comunitat logística-portuària. El grup assumeix com a pròpies les recomanacions que es formulen en l'estudi, i es posa com objectiu la consecució de les mateixes, incorporant noves entitats que podien ajudar a realitzar-ho. La sessió de promoció de l'FP Dual és assumida per un grup de projecte creat a aquest efecte.

M'agradaria finalitzar dient que crec en la formació dins les organitzacions. A l'empresa on vaig ser responsable vaig contractar durant molts anys a estudiants en pràctiques, i això els va permetre avançar en la seva carrera professional fins a aconseguir, en alguns casos, càrrecs de responsabilitat en la mateixa empresa i en d'altres del sector. És una tasca de tots continuar el treball perquè el Port de Barcelona continuï sent cada dia millor. Des de les associacions que representen els diferents professionals i empreses que treballen en el sector ja s'està fent. I des del Grup de treball de Formació i Ocupació continuarem impulsant iniciatives i treballs que ens permetin millorar i fer d'aquest sector un lloc atractiu per a treballar i desenvolupar-se.

Marta Miquel

Chief Business Officer, Escola Europea – Intermodal Transport

Forma't al Port, aprèn amb la Comunitat Portuària

En un escenari com l'actual, ens trobem en un context en el qual el posicionament logístic de Barcelona i Catalunya, tant pel que fa als aspectes territorials com socioeconòmics, passa per implementar mesures infraestructurals, oferir serveis competitiu i molt especialment comptar amb un motor humà: una comunitat logística ben preparada, que sigui capaç de liderar els reptes futurs i emplaçar estratègicament Barcelona i Catalunya en la primera línia de l'activitat logística a Europa i el món.

En xifres, el sector de la logística durant els darrers anys ha evolucionat molt positivament i actualment representa el 12,3% del Valor Afegit Brut (VAB) a l'economia catalana, de manera que esdevé un dels sectors claus per al desenvolupament de la regió i un motor de creació de llocs de treball que genera constantment demanda de persones formades en coneixements específics, com logística, transport i comerç internacional, i aptituds transversals, com les llengües estrangeres o el treball en equip.

El 2014, l'Escola Europea – Intermodal Transport, juntament amb el Port de Barcelona, Barcelona-Catalunya Centre Logístic i la Fundació BCN Formació Professional engeguen el projecte Forma't al Port, per donar resposta a aquesta situació i facilitar als estudiants d'avui en dia, i futurs professionals, el coneixement de les professions del sector logístic i especialment l'activitat marítima i el transport intermodal, a través de cursos de formació breus al Port de Barcelona.

Durant els primers dos anys de funcionament, el projecte va acollir cada any uns 100 alumnes de 9 centres de formació de Barcelona i el Prat de Llobregat. Però el 2017, amb l'inici del segon trienni del programa, es va donar un gir estructural i es va consolidar definitivament com una formació pràcticament obligatòria a 12 centres de Catalunya. Avui en dia, un total de 18 centres formen part del programa, entre els quals s'hi troben dues universitats, i més de 400 estudiants hi participen anualment.

A través d'aquestes formacions, es facilita que els alumnes del cycle superior de Comerç Internacional i de Transport i Logística, i els dels graus universitaris de Logística i Negocis Marítims i d'Enginyeria Nàutica coneguin de primera mà el Port de Barcelona, les seves infraestructures, els equipaments logístics i les operacions, així com els sistemes de transport intermodals, combinant visites a empreses i xerrades de professionals del sector.

Tot això només és possible amb la col·laboració activa dels actors de la comunitat logística-portuària, que hi contribueixen econòmicament i com a formadors dels futurs candidats a treballar en el sector logístic-portuari. Disposar d'una comunitat de professionals ben formats no és evident i cal que les empreses s'impliquin en la formació i el desenvolupament de talent en el sector per poder atraure i captar els millors professionals.

Actualment, el programa compta amb la participació de vint patrocinadors, en els quals s'hi inclouen organismes públics, empreses privades del sector i associacions, i una desena de terminals portuàries en les quals els seus professionals expliquen la seva activitat i funcionament.

En aquest sentit, aproximant els centres formatius i les empreses i associacions de professionals, es contribueix a establir un marc de diàleg que ha de permetre coordinar esforços i iniciatives en el procés formatiu dels alumnes per donar resposta a les necessitats existents del mercat laboral i impulsar la formació dual, i així fer possible que es puguin alinear les necessitats de capacitació de les empreses amb els currí-

culums dissenyats i impartits als centres formatius, cosa que ben segur afavorirà l'emplaçament de Barcelona i Catalunya com a *hub* logístic internacional.

Seguint aquesta línia, el programa també motiva l'ús de l'anglès com a llengua franca del sector logístic i portuari a través del 30% de classes impartides en anglès i el lliurament de la documentació íntegrament en aquest idioma. També es promouen els intercanvis a nivell internacional amb altres centres que col·laboren amb l'Escola Europea, a través de tro-

bades entre els instituts locals i centres estrangers que s'organitzen anualment.

Amb totes aquestes activitats el programa Forma't al Port s'ha convertit en una eina de coneixement essencial per als centres i per a la Comunitat Portuària, mitjançant la qual el món acadèmic i laboral col·laboren activament per a desenvolupar talent per aquest sector i contribuir positivament en la competitivitat de l'economia catalana.

ORGANITZADORS I PATROCINADORS:

COL-LABORADORS:

MEDIAPARTNERS:

Francesc Xavier Bonada

Cap de desenvolupament corporatiu del Port de Barcelona

Quines feines hi ha al Port? L'Estudi de Perfils Professionals

Quan parlem de quines feines hi ha al Port, cal que especifiquem a què ens referim exactament. De fet, quan diem aquesta paraula, en realitat parlem de cinc ports diferents en un de sol:

1. **Port Ciutadà** (Port Vell): reconegut a tot el món com a paradigma d'integració port-ciutat. Rep 16 milions de visitants anuals. Està experimentant una important expansió amb projectes, com la reforma de la Marina Port Vell, la nova Marina Vela de la Bocana Nord, l'ampliació de Marina Barcelona 92, etc.
2. **Port dels Creuers**: amb 2,4 milions de creueristes anuals, som el primer port de creuers d'Europa i el quart port base del món.
3. **Port Comercial**: disposa de més de 30 terminals especialitzades en diferents tipus de tràfics i és, per tant, molt diversificat (contenidors, vehicles, granel sòlids, líquids,...).
4. **Port de l'Energia**: node de recepció, emmagatzematge i distribució de productes energètics. El moll de l'Energia acull inversions per convertir-se en el principal *hub* de productes petrolífers de la Mediterrània.
5. **Port Logístic**: som pioners en el desenvolupament de la Zona d'Activitats Logístiques (ZAL Port), la plataforma especialitzada en activitats logístiques líder al sud d'Europa. Concentra tots els modes de transport en un radi inferior a 5 km. Amb 209 hectàrees de superfície, té 130 empreses instal·lades.

En definitiva, per tenir una idea de les **dimensions del Port i la seva Comunitat** Portuària en general, cal assenyalar que és un ecosistema format per més de 500 organitzacions que suposen un total de **41.000 llocs de treball** directes, 238.000 indirectes i que tenen una activitat econòmica que suposa el **7,1 % del Valor Afegit Brut** i el **6,3 % dels llocs de treball de Catalunya**.

Davant aquesta realitat tant àmplia que tenim a tocar de la ciutat de Barcelona, la pregunta que se'ns pot plantejar és, **quines feines hi ha al port?**

Per respondre a aquesta pregunta, el Port de Barcelona va encarregar a la Fundació BCN Formació Professional un **estudi** amb l'objectiu de detectar les necessitats de professionals actuals i futures, sobretot en l'àmbit de la Formació Professional i amb les organitzacions de la Comunitat Portuària, per determinar quins són els perfils que actualment es contracten i quins són de difícil cobertura.

Com a conclusions, l'estudi proposa la **creació d'una taula de treball** de les professions de la Comunitat Portuària que serveixi per connectar la gran necessitat de professionals que té el Port amb les possibilitats que té la ciutat de Barcelona de proporcionar persones i professionals. Davant d'aquesta proposta, i tenint en compte que la Comunitat Portuària ja disposava d'un **Grup de treball del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària**, es va decidir encarregar a aquest Grup de treball el tirar endavant aquesta tasca.

El Grup de treball de Formació i Ocupació del Consell Rector

Què es el Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària?

El Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària és l'òrgan que aplega les institucions públiques i privades que fan possible l'activitat portuària a Barcelona i que per tant contribueixen en el desenvolupament del Port de Barcelona.

Organització i funcionament del Consell Rector

El Comitè Executiu es reuneix periòdicament per aprovar i impulsar iniciatives i fer el seguiment de les accions desenvolupades pels grups de treball. Els grups de treball, organitzats per escenaris estratègics, mantenen un continu debat sobre l'evolució i el futur del Port de Barcelona i proposen millores per implantar. Per tal d'assolir els objectius, els grups estan integrats per representants dels agents i actors del Port involucrats en cada projecte, i tots són tècnics i experts de la Comunitat Portuària i amb diferents nivells de responsabilitat.

El Grup de treball de Formació i Ocupació del Consell Rector

Aquest grup no és de nova creació, sinó que és l'evolució de l'anomenat Grup de treball de Formació que ja existia i que tenia com a objectiu facilitar que el sector disposés de professionals ben preparats. Per tant, posava el focus en afavorir que els estudiants poguessin compatibilitzar la formació en els centres educatius amb la formació en entorns laborals reals. Aquesta missió s'ha fet una realitat gràcies a programes

com **Forma't al Port** desenvolupat per l'Escola Europea – Intermodal Transport del Port de Barcelona.

D'un estudi a un futur diferent

La necessitat de reformular aquest Grup de treball neix de la voluntat de passar del plànol tècnic que representa l'Estudi de Perfils Professionals a una transformació de la realitat del nostre mercat de treball. És a dir, l'estudi explica un present i un futur ple d'oportunitats i hi ha una voluntat de caminar per fer-les realitat.

Un propòsit compartit

El que uneix les persones representants dels diferents organismes és la voluntat de **promoure una formació de qualitat alineada a les necessitat presents i futures del sector portuari**.

Quan es parla de *promoure* es vol significar que els membres impulsin, activin i siguin actors que fan possible que les coses passin.

Quan es parla de *formació de qualitat* es refereix a captar talent i desenvolupar professionals de primer nivell.

Quan es diu *alineada a les necessitat....* es vol dir que el sector disposi dels professionals que necessita.

La visió

Allò que impulsa el grup és la visió per fer del **Port de Barcelona un gran generador d'oportunitats professionals** per a les persones de la ciutat de Barcelona, i convertir-la en una de les **metròpolis de referència mundial en la formació** dels professionals del sector portuari.

Les línies d'acció

Les accions i els projectes són els que canvien la realitat. Per aconseguir que aquestes accions ens acostin a la visió i canviïn la realitat en la direcció que desitgem, és útil definir unes línies d'acció més concretes. Les que ha definit el Grup de treball prenen com a referència l'estudi de perfils professionals, i són les següents:

1. Captació de talent: fer el sector portuari atractiu a la metròpolis de Barcelona.
2. Millora de la formació d'accés al sector: continguts adaptats a la realitat del sector, formació dels formadors i mitjans tècnics i instal·lacions per a la formació.
3. Formació per a l'actualització i manteniment de les persones que ja estan al sector.
4. Foment de la formació ocupacional adaptada a les necessitats específiques del sector.
5. Internacionalització i formació en anglès.

La metodologia de treball

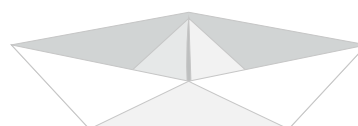
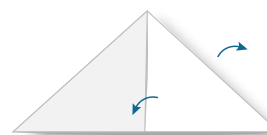
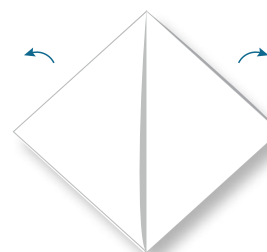
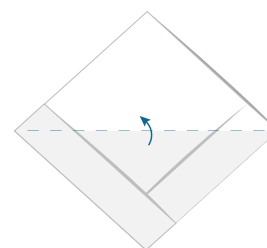
El Grup de treball es reuneix dos cops l'any per determinar quins són els projectes a endegar i per trobar complicitats per aconseguir que les iniciatives tinguin un major impacte. Per altra banda, les reunions serveixen per compartir el grau d'avenç dels diferents projectes en curs i per demanar suports, col·laboracions i trobar possibles sinèrgies amb d'altres iniciatives en curs.

Les entitats que aplega el Grup de treball de Formació i Ocupació

Formen part d'aquest Grup de treball els següents organismes: Ajuntament del Prat del Llobregat, Associació de Consignataris de Vaixells de Barcelona, Associació de Transportistes Empresaris de Contenedors, Associació de Transitaris Internacionals de Barcelona, Autoritat Portuària de Barcelona, Barcelona Activa, Centres de Formació universitaris de Barcelona, Clúster Nàutic, Col·legi d'Agents de Duanes de Barcelona, Consell Català de la Formació Professional, Consorci d'Educació de Barcelona, Consorci de la Zona Franca, Escola Europea Intermodal Transport, Fundació BCN Formació Professional, Representació dels Centres d'FP, Subdirecció General d'Ordenació del Transport i Desenvolupament Sectorial de la Generalitat, Promoció econòmica i ocupació de la Diputació de Barcelona i Port Vell.

Els reptes del present i del futur

Aquest és un camí que tot just acaba de començar i, per tant, la feina que tenim per endavant és molta. Com diu la dita: "el camí més llarg comença amb un pas". Els diferents grups de projecte que ja s'han constituït en el marc del Grup de treball suposen ja les primeres passes cap a la visió que ha de convertir el **Port de Barcelona en gran generador d'oportunitats professionals** i fer de **Barcelona una de les metròpolis de referència mundial per a la formació** de professionals del sector portuari.

Membres del Grup de treball de Formació i Ocupació del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària de Barcelona

Joaquim Cabané
President
Associació d'Empreses
Estibadores Portuàries de
Barcelona

Eduard Rodés
Coordinador
Escola Europea -
Intermodal Transport

Marta Miquel
Secretària
Escola Europea –
Intermodal Transport

Mar Alomà
Gerència Urbanística Port

Francesc Bonada
Port de Barcelona

Núria Carbonell

Josep Mª Costa
Col·legi d'Agents de Duanes
de Barcelona

Àlex Ferràndiz
Associació Agents
Consignataris de Vaixells de
Barcelona

Josep Mª Fortuny
Generalitat de Catalunya

Raquel Garcia Cano
Consorci de la Zona Franca
de Barcelona

Carme Gracia
ATEIA-OLTRA Barcelona

Agustí Martín
Facultat de Nàutica de
Barcelona (UPC)

Leandre Mayola
Diputació de Barcelona

Epifanio Mejino
Associació d'Empreses
Estibadores Portuàries de
Barcelona

Fabian Mohedano
Consell Català de la
Formació Professional

Joan Carles Navarro
Ajuntament del Prat de
Llobregat

Fèlix Ortega
Ajuntament del Prat de
Llobregat

Neus Pons
Fundació BCN Formació
Professional

Paco Ramos
Barcelona
Activa SAU
SPM

Lourdes
Sugranyes
Barcelona
Activa SAU
SPM

Toni Tió
Clúster Nàutic
de Barcelona

Gemma
Verdés
Consorci
d'Educació de
Barcelona

Eduard Rodés

Director de l'Escola Europea – Intermodal Transport

La formació al sector logístic-portuari, una responsabilitat de tots

Parlar dels llocs de treballs del futur s'ha posat de moda, possiblement perquè ningú té clar què, com i quan es produiran els canvis que des de ja fa un cert temps s'anuncien, especialment els referits a les tecnologies que s'incorporaran en el nostre dia a dia, i que entenem que modificaran de forma substancial el funcionament de les coses. Fa pocs dies es va acabar el Mobile World Congress a Barcelona i sabem que la xarxa amb tecnologia 5G es desplegarà ràpidament. El Port de Barcelona ja ha confirmat que invertirà per instal·lar-la. I a partir d'aquí vindran robots, processos d'automatització, *big data*, drons, impressores 3D i un llarg etcètera.

Una notícia del 25 de febrer de 2019 (El País Digital) diu: "Abans de superar l'equador de l'any, les plantes de Ford i Nissan (més de 10.000 treballadors entre les dues) revelaran quin futur els espera. Els dubtes sobre el futur del dièsel i els riscos sobre com s'afrontarà la transició cap a l'electrificació dels cotxes i si la indústria espanyola podrà pujar al carro de produir-los".

Empleats que saben fer cotxes amb motor d'explosió, hauran de fer ara cotxes elèctrics; pot ser que per aquesta tasca estiguin més preparats els treballadors d'una fàbrica de rentadores... Un món ple de canvis disruptius que ens exigeixen una capacitat d'adaptació molt alta i ràpida.

També ens diuen que molts dels treballs actuals desapareixeran i que en sorgiran de nous, però no sabem quins ni tampoc coneixem les competències específiques que s'hauran de cobrir. Si ho sabéssim tampoc seria fàcil reaccionar perquè segurament no tenim professors o experts preparats per a formar a altres persones en aquests temes.

Tinc la sort que l'Escola és una magnífica talaia per veure i palpar la situació de molts centres de formació. Per les nostres aules passen un nombre significatiu d'alumnes i professors. Compartim

força temps junts, i això ens dóna l'oportunitat de conèixer-nos i parlar una mica de tot. Ens preocupa el futur i ens preocupem pels alumnes perquè volem que tinguin una bona preparació. Tenim bons professors, però ells també són conscients que el problema és de tots perquè han d'ensenyar unes competències que no tenen i que per tant també hauran d'adquirir. El món VUCA –volàtil, (U) Incert, Complex i Ambigu– s'imposa.

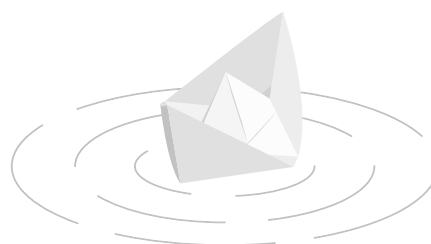
Segons l'estudi de l'IESE "El futur de l'ocupació i les competències professionals del futur" publicat el mes de febrer de 2019, el que es pot constatar és que la bretxa de coneixements en tecnologia i digitalització tendeix a créixer. Un 48% de les empreses detecta mancances en els graduats de formació professional. Així mateix, les empreses consideren que la bretxa de coneixements en àrees com *big data*, màrqueting digital, intel·ligència artificial o *blockchain* serà encara més gran d'aquí cinc anys, la qual cosa fa que augmenti el repte de millorar el sistema educatiu. Les empreses consideren que han d'exercir un paper més actiu en la definició de les competències professionals del futur i en els continguts de la formació. Necessiten, per part del sistema educatiu, una formació més completa, holística i pràctica que posi èmfasi en els coneixements, les capacitats i les actituds necessàries els propers anys. És desitjable una col·laboració més intensa dels diferents actors. Un 87% de les empreses participants en l'estudi considera important que les organitzacions tinguin un paper més actiu en la definició dels coneixements, les capacitats i les actituds necessàries, així com en la seva translació als plans de formació dels centres educatius; i és important destacar que aquestes empreses es mostren disposades a col·laborar en aquesta tasca.

El missatge és clar: la responsabilitat de la formació és de tots, però una part important del protagonisme és de les pròpies empreses i dels professionals que treballen en el sector.

El Grup de treball de Formació i Ocupació ha de facilitar aquesta col·laboració. I els professionals que treballen, juntament amb les seves associacions, s'han d'implicar.

Hem de fer un merescut reconeixement a aquells professionals que dediquen part del seu temps a la formació d'altres. I des de l'Escola sabem molt bé de què parlem perquè molts d'ells vénen a les nostres aules o faciliten les visites-taller que fem gairebé cada dia. Demano per a ells el reconeixement i agraïment que es mereixen per la tasca que realitzen.

El dia que es va presentar la nova denominació del Grup de treball de Formació i Ocupació vaig posar una imatge d'una embarcació amb un equip format per homes i dones remant. I quan vam convidar a tots els assistents a participar, els vam dir que venien a remar, és a dir, a treballar. Cal seguir remant de manera conjunta i sincronitzada per poder avançar en la construcció d'un futur millor per a tothom.

El professorat de la Comunitat Portuària de Barcelona

 <p>Jaume Adrover Gestió i Promoció Aeroportuària</p>	 <p>Juan Aldea ICL</p>	 <p>Artur Allende Autoterminal</p>	 <p>Jordi Archs Ergransa</p>
 <p>Pablo Auger IFS</p>	 <p>Jaume Bagot Port de Barcelona</p>	 <p>Bernat Baró Port de Barcelona</p>	 <p>Bernat Barquer IFS</p>
 <p>Vanessa Bexiga Escola Europea - Intermodal Transport</p>	 <p>Serafin Blázquez Global Ports Holding</p>	 <p>Francesc Xavier Bonada Port de Barcelona</p>	 <p>Joan Borrell Barcelona Pilots</p>
 <p>Joaquim Cabané Associació d'Empreses Estibadores Portuàries de Barcelona</p>	 <p>Quim Compte Port de Barcelona</p>	 <p>Ana Conesa Ecoinsa - Tradebe</p>	 <p>Enric Cortada Port de Barcelona</p>
 <p>Josep Mª Costa Col·legi d'Agents de Duanes de Barcelona</p>	 <p>Beatriz Cruz Servicios de Inspección en Frontera de Sanidad Exterior, Animal y Vegetal</p>	 <p>José Domínguez Remolcadores Reyser</p>	 <p>Sandra Esteban APM Terminals</p>
 <p>David Farzón Ibercórdon SA</p>	 <p>Álex Ferrándiz Associació de Consignataris de Vaixells de Barcelona</p>	 <p>Mireia Fort Hutchison Ports BEST</p>	 <p>Manuel Galán Port de Barcelona</p>
 <p>Javier Gallardo PORTIC</p>	 <p>Jaime Garrucho SETRAM</p>	 <p>Adelaida Giron Fundació Cares</p>	 <p>Ignacio Gomá Terminal Port Nou</p>
 <p>Félix González Port de Barcelona</p>	 <p>José Luís González Port de Barcelona</p>	 <p>Carme Gracia ATEIA-Oltra Barcelona</p>	 <p>Catalina Grimalt Port de Barcelona</p>
 <p>Jorge Hernández Remolcadores de Barcelona</p>	 <p>Max Jenaro Autoterminal</p>	 <p>Enric Junyent TMA</p>	 <p>Josep Carles Llagostera Duana de Barcelona</p>
 <p>Raúl Maestro Transportes Portuarios</p>	 <p>Sara Martínez CILSA – ZAL Port</p>	 <p>Mario Massarotti Grimaldi Terminal</p>	 <p>Marta Miquel Escola Europea - Intermodal Transport</p>
 <p>Maria Teresa Mir Duana de Barcelona</p>	 <p>Raquel Nunes Escola Europea - Intermodal Transport</p>	 <p>Josep Ollés Hutchison Ports BEST</p>	 <p>Chelo Otero PORTIC</p>
 <p>Albert Pallarès Combalia Agencia Marítima, S.A.</p>	 <p>Alex Peralta Port de Barcelona</p>	 <p>Mar Perez Port de Barcelona</p>	 <p>Giovanni Pirrone Grimaldi Terminal</p>
 <p>Silvia Pueyo Globelink Uniexco</p>	 <p>Roser Ribó Port de Barcelona</p>	 <p>Eduard Rodés Escola Europea - Intermodal Transport</p>	 <p>Francisco Rodríguez Terminal Morrot</p>
 <p>Javier Rodríguez Adif</p>	 <p>Marina Rodríguez APM Terminals</p>	 <p>Joan Roig Barcelona Pilots</p>	 <p>Ernesto Romeu Grupo Romeu</p>
 <p>Carles Rúa Port de Barcelona</p>	 <p>Ramon Rull Port de Barcelona</p>	 <p>José Luís Sánchez TMA</p>	 <p>Alfonso Santa Isabel TM2</p>
 <p>Estefania Soler Hutchison Ports BEST</p>	 <p>Jordi Torrent Port de Barcelona</p>	 <p>Jordi Vila Port de Barcelona</p>	

Han col·laborat en aquest projecte

ORGANITZA:

PATROCINA:

dualiza Bankia

COL·LABORA:

dualiza Bankia

formació dual en acció

A través de **Dualiza Bankia** impulsem la Formació Professional i afavorim la col·laboració entre centres i empreses per a millorar l'ocupabilitat dels joves. Durant 2018, les accions de Dualiza Bankia han suposat:

4.183

alumnes beneficiats

106

centres de formació

76

projectes impulsats

241

empreses amb les quals hem treballat

35

jornades, actes o congressos en els quals hem participat, organitzat o col·laborat per a fomentar el coneixement professional